

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Ζ'

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 575

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

✱

Έν Αθήναις, 14 Ιουλίου 1891

✱

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Έν Αθήναις φρ. 8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις " 8 50
Έν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 15.—
Έν Ρωσσίᾳ ρούβλ. 6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διμυλλίον Ζολᾶ : ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ.—*Καρόλου Μερουβέλ* : ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ, δραματικώτατον μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων. — *Έδμόνδου δὲ Ἀμίτσις* : ΙΣΠΑΝΙΑ. — *Μήττου Χιτζοπούλου* : Η ΚΟΥΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΑΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ. — ΥΓΙΕΙΝΗ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς ἔθνους, διὰ τοχομεριδίων ἑλληνικῶν δακτύλων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΖΟΛΑ ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ

Ἐκοιμάτο κατὰ τὸ ἥμισυ καὶ περιστρέφετο ὡς ἐπὶ ἀνημέρων ἀνθρώπων φαντάσματα, μεγεθυόμενα ὑπὸ τῆς ἀϋπνίας, τὴν κατεδίωκον ἀκαταπαύστως. Ἐπὶ τέλους, σταθερὰ τις ἰδέα ἐκαρπώθη εἰς τὸν νοῦν τῆς, τὴν ἀπώθει καὶ ἐπανήρχετο, τὴν ἐστενοχῶρει καὶ τὴν ἐπίεζε, τὴν εἶχε τέλος κτκατλάθει ἐξ ὀλοκλήρου. Τέλος, κατὰ τὰς δύο ἀνηγέρθη βραδέως, ἤναψε φῶς καὶ ἔγραψεν ἐπιστολήν, προσπαθοῦσα, ὅσω τῇ ἦτο δυνατόν, νὰ καταστήσῃ ἀγνώριστον τὸν γραφικὸν χαρακτῆρά τῆς. Περιεῖχεν αὕτη ἀόριστον τινα δήλωσιν ἦτο εἶδος δελτίου ἐκ τριῶν μόνων γραμμῶν, δι' οὗ προτεκάλει τὸν ἰατρὸν Δεβέρλου νὰ προφθάσῃ αὕτημερὸν εἰς ὠρισμένον τόπον καὶ ὦρην, ἄνευ ἄλλης ἐξηγήσεως καὶ ἀνυπόγραφον. Ἐσφράγισεν ἀκολούθως τὸν φάκελλον καὶ ἔθεσε τὴν ἐπιστολήν ἐντὸς τοῦ κόλπου τῆς ἐσθῆτός τῆς, ἐρριμμένης ἐπὶ τινος ἔδρας. Καὶ ὅταν κατεκλίθη, ἀπεκοιμήθη παράπαν, χωρὶς νὰ ἀναπνέῃ τὸ παράπαν, ὑποκύψασα ὑπὸ τὸ κράτος ὑπνου νηδύμου.

Γ

Τῇ ἐπαύριον, ἡ Ροζαλία δὲν κατῶρθε νὰ φέρῃ τὸν καρπὸν μετὰ τὸ γάλα, εἰμὴ περὶ τὴν ἐνάτην.

Ἡ Ἐλένη εἶχεν ἐγερθῆ ἀργά, κεκμηκυῖα, κάτωχρος, ὡς ἐκ τοῦ ἐφιάλτου, ὅστις τὴν κατεῖχε καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἠρεύνησεν ἐντὸς τῶν θυλακίων τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς καὶ ἔψαυσε τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποῖαν ὤθησεν εἰς τὸ βῆθος εἴτα ἐκάθισε πρὸ τοῦ λυχνοστάτου, χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃ.

Ἡ Ἰωάννα ὡσαύτως εἶχε τὴν κεφαλὴν βαρεῖαν, τὴν δὲ ὄψιν κτηρητῆ καὶ ἀνήσυχον. Ἀφῆκε τὴν μικρὰν κλίνην τῆς ἀκουσίως, οὐδόπως μεριμνώσα κατὰ τὴν πρῶϊν ταύτην διὰ τὰ παιγνίδια. Ὁ οὐρανὸς ἦτο στακτόχρους, ἀμυδρὰ λάμψις καθίστα σκυθρωπὸν τὸν θάλαμον, ἐνῶ ἀφρονωτάτη βροχὴ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν προσέβαλλε τὰς ὑέλους τῶν παραθύρων.

— Ἡ δεσποσύνη εἶναι σήμερα μετὰ τὰ κακὰ τῆς, ἔλεγεν ἡ Ροζαλία μονολογοῦσα.

Δὲν ἦτο δυνατόν ἡ εὐδιαθεσία τῆς νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ δύο κατὰ συνέχειαν ἡμέρας, ἡ ἀδιαθεσία αὐτῆς ἦτο τὸ ἀποτέλεσμα τῆς χθεσινῆς θορυβώδους ἀταξίας τῆς.

— Μήπως εἶσαι ἄρρωστη, Ἰωάννα; ἠρώτησεν ἡ Ἐλένη.
— Ὅχι, μαμά, ἀπεκρίθη τὸ κοράσιον, ἡ ἀκαταστασία τοῦ καιροῦ μοῦ ἔκαμε μελαγχολίαν.

Ἡ Ἐλένη ἐπανεπέσεν εἰς τὴν σιωπὴν τῆς. Ἐπὶ τὸν καρπὸν καὶ ἔμνε βεδυσμένη εἰς σκέψεις μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐστραμμένους ἐπὶ τῆς πυρᾶς. Ἀμα τῇ ἐγέρσει τῆς, ἐσκέφθη ὅτι εἶχε καθῆκον νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὴν Ἰουλίαν καὶ τὴν ἀποτρέψῃ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν μεταμεσημβρινὴν συνέντευξιν. Πῶς; αὕτη τὴν ἠγνῶει ἀλλ' ἡ ἀνάγκη τοῦ διαθήματος κατεῖχεν ἐξ ὀλοκλήρου τὸν νοῦν τῆς, καὶ μόνον ἡ ἰδέα τῆς ἀποπειρᾶς ἐδέσποζε, ἐπεβάλλετο δὲ πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν ἐστενοχῶρει.

Δέκα εἶχον σημάνει καὶ ἡ Ἐλένη ἦτο ἤδη ἐνδεδυμένη.

Ἡ Ἰωάννα τὴν προσέβλεπεν, ὅτε δὲ παρετήρησεν αὐτὴν νὰ λαμβάνῃ τὸν πῖλόν τῆς, περιέσφιγγε τὰς λεπτὰς μικρὰς χεῖρας τῆς, ὡς εἰ ρίγος τὴν προσέβλεπεν, ἐνῶ σικὰ μελαγχολίας ἐχύθη εἰς τὸ πρόσωπόν τῆς. Καθ' ἑξίν ἐζηλοτύπει, ὁσάκις ἐξήρχετο ἡ μήτηρ τῆς, καὶ ἐλυπεῖτο νὰ μὲν μόνη, ἐπεθύμει δὲ πάντοτε νὰ τὴν φέρῃ μαζύ τῆς.

— Ροζαλία! ἐρώνησεν ἡ Ἐλένη, φρόντισε νὰ ἑτοιμάσῃς τὸν θάλαμον καὶ μὴ ἐξέλθῃς. Θὰ ἐπιστρέψω ταχέως.

Ἐκυψε καὶ ἐνηγκαλίσσατο τὴν Ἰωάνναν μετὰ ταχύτητος χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τὴν θλίψιν τῆς, ἀμα ὅμως ἀνεχώρησε, τὸ κοράσιον, τὸ ὁποῖον ἐδοκίμασε μεγάλον κόπον ὅπως κρατήσῃ τὰ δάκρυά του, ἀνελύθη εἰς λυγμούς.

— ὦ! πόσον ἄσχημη ποῦ εἶσαι! δεσποσύνη, ἐπανελάβεν ἡ Ροζαλία παρηγοροῦσα δῆθεν αὐτὴν, ἡσύχασε καὶ δὲν ὄκ σου κλέψουν τὴν μαμά σου πρέπει, σὺν φρόνιμη ποῦ εἶσαι, νὰ τὴν ἀφίνης νὰ κάμνη τῆς δουλειαίς τῆς. Δὲν πρέπει νὰ τὴν κρατῆς ἀπὸ τὸ φουστάνι...

Ἐν τοσοῦτῳ ἡ Ἐλένη εἶχεν ἤδη κάμψῃ τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Vineuse, ἀκολουθοῦσα τὸ μῆκος τῶν τοίχων, ὅπως προστατευθῇ ὑπὸ τῆς βροχῆς.

Ὁ Πέτρος ἔσπευσε καὶ τῆς ἠέωξε τὴν θύραν, ἀλλ' ἐφαίνετο πολὺ στενοχωρημένος καὶ ἀμήχανος.

— Ἡ κυρία Δεβέρλου εἶναι ἔδω;

— Μάλιστα, κυρία... ἀλλὰ δὲν γνωρίζω...

Καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἐλένη ἐνοστικῶς διηυθύνετο πρὸς τὸ μέρος τῆς αἰθούσης, ἀπετόλμησε νὰ τὴν ἐμποδίσῃ λέγων:

— Περιμείνατε, παρακαλῶ, κυρία, πηγαίνω νὰ ἴδω...

Καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ δωμάτιον, τοῦ ὁποῦ ἠνέφωξε τὴν θύραν μὲ πᾶσαν δυνατὴν προφύλαξιν. Σχεδὸν πάρχυτα ἠκούσθη ἡ παρωργισμένη φωνὴ τῆς Ἰουλίας.

— Πῶς ἄρσες νὰ εἰσέλθῃ; Δὲν σοῦ τὸ ἀπηγόρευσα ρητῶς; Ἄ! καταντᾶ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἀνυπόφορον νὰ μὴ ἡμπορῇ κανεὶς νὰ εὔρῃ τὴν ἡσυχίαν του οὔτε μίαν στιγμὴν.

Ἡ Ἑλένη ὠθησε τὴν θύραν μὲ τὴν ἀπόρασιν νὰ ἐκτελέσῃ πᾶν ὅ,τι τὸ καθήκον τῆς ὑπηγόρευε.

— Μπά! σεῖς εἴσθε; ἠρώτησεν ἡ Ἰουλία παρατηρήσασα αὐτήν, δὲν εἶχα ἀντιληφθῆ καλῶς...

Καὶ μῶλα ταῦτα διετῆρει τὸ δυσηρεστημένον ἦθος τῆς προφανῶς ἡ ἐπισκεπτομένη τὴν ἐστενοχώρει.

— Μήπως σὰς ἐγείνα ἐνοχλητικὴ; ἠρώτησεν.

— Ὅχι, ὄχι, ἐξ ἐναντίας, πιστεύω νὰ ἔχετε ἐννοήσει, ὅτι πρόκειται περὶ μιᾶς ἐκπληξέως, τὴν ὁποίαν προπρασκευάζομεν εἰς μίαν ἀπὸ τὰς ἐσπερίδας μας θὰ παραστήσωμεν τὸν «Ἰδιότροπον», ὡς ὄραν τῶν δοκιμῶν ἐπροτιμήσαμεν τὸ πρῶτ', διὰ νὰ μὴ τὸ ὑποπτευθῇ κανεὶς· μέναιτε καὶ ἄλλο δὲν ἀπαιτοῦμεν παρὰ νὰ τὸ κρατήσετε μυστικόν.

Κρούσασα δὲ τὰς χεῖρας καὶ ἀπευθυνθεῖσα πρὸς τὴν κυρίαν Βερθιέρου, ἰσταμένην ὀρθίαν ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης, ἐξηκολούθησε, χωρὶς νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς τὴν Ἑλένην:

— Ἐμπρὸς, εἰς τὸ ἔργον, μὴ δώσης μεγάλην λεπτότητα εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν φράσιν: «Τὸ νὰ κρατῆς χωριστὸν βελάντιον ἐν ἄν ἰχ τοῦ κυρίου σου, εἰς τὰ ὄμματὰ τοῦ ἐκλεκτοῦ κόσμου προκαλεῖ ρομαντικὴν ἐντύπωσιν»... Ἐλα νὰ τὸ ἐπαναλάβῃς.

Ἡ Ἑλένη ἐκπεπληγμένη ὡς ἐκ τῆς ἐνασχολήσεως, εἰς τὴν κατεγίνετο, ἐκάθησεν ὀπισθὲν τῆς. Εἶχεν ὠθήσει τὰς ἑδρας καὶ τὰς εἰκόνας πρὸς τὸ μέρος τοῦ τοίχου, ἐνῶ ὁ τάπηξ ἔμεινε ἐλεύθερος.

Ἡ κυρία Βερθιέρου ἐπανελάμβανε τὸν μονόλογόν τῆς, ἀνυψοῦσα τοὺς ὀρθοκλμούς ἐπὶ τοῦ ὀκτώμακτος, ὅπως ἀνακάλεσεν εἰς τὴν μνήμην τῆς τὴν φράσιν, ἐνῶ ἡ κυρία Γουιρόνδου, φέρουσα ἐσθῆτα ὠραιοτάτην, ῥοιοῦ χρώματος, ληφθεῖσαν κατ' ἀπομίμησιν ἐκ τοῦ δραματικοῦ μέρους τῆς κυρίας Λερῆ, ἀνέμενον ἐπὶ τοῦ σκίμποδος τὴν στιγμὴν νὰ ἐμφανισθῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Αἱ κυρίαι αὐταὶ μὲ τὴν ἐλαφρὰν αὐτῶν προινήν περιβολήν, δὲν εἶχον εἰσέτι ἀποθέσει τοὺς πύλους, οὔτε ἀρκεῖσαι τὰ χειρόκτια. Πρὸ αὐτῶν δὲ ἡ κυρία Ἰουλία, κρατοῦσα τὸν τόμον τοῦ Μυσσέ, ἀτημέλητος, ἐλάμβανε ἦθος πειστικὸν διευθυντοῦ, ὅστις ὀδηγεῖ τοὺς ἠθοποιούς περὶ τῆς θλάσεως τῆς φωνῆς καὶ περὶ ὄλων ἐν γένει τῶν κανόνων τῆς τέχνης. Ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἦτο ὀμιχλώδης, τὰ μακρὰ ἐκ τουλίου παραπετάσματα, ἀνυψωθέντα καὶ διασταυρωθέντα, προτεδέθησαν ἐπὶ τοῦ κομβίου τῶν σιδήρων τοῦ παραθύρου καὶ ἄρνον νὰ φαίνεται ὁ κῆπος, ὅστις ἦτο κατὰμαυρος ἐκ τῆς ὑγρασίας.

— Δὲν φαίνεσαι διόλου συγκεκινημένη, ἔλεγεν ἡ Ἰουλία, δόσε μεγαλειτέραν προσοχὴν, πρέπει κάθε λέξις νὰ ἔχῃ τόνον. Ἐμπρὸς λοιπόν: «Χαριέστατον μικρόν μου βελάντιον, κάμε τὴν τελευταίαν σου τοαλέταν». Ἐπανάλαβέ το.

— Δὲν ἐπιτυχάνω διόλου, εἶπεν ἡ κυρία Βερθιέρου ἀφελῶς. Διατί δὲν ὑποκρίνεσαι σὺ τὸ μέρος μου; Θὰ ἠδύνασο νὰ παραστήσης ἀξιόλογα τὸ μέρος τῆς Μαρθίλδης.

— Ὡ! ἐγώ, ὄχι, διότι ἐν πρώτοις εἶμαι ἀπαραίτητος μία δαντέλλα, διότι, ἂν καὶ εἴμμι περίφημος καθηγητής, δὲν τὰ κατάρρω διόλου εἰς τὴν ἐκτέλεσιν. Ἐμπρὸς, εἰς τὸ ἔργον, εἰς τὸ ἔργον...

Ἡ Ἑλένη πρέμενε κατὰ μέρος.

Ἡ κυρία Βερθιέρου, προσηλωμένη εἰς τὸ μέρος τῆς, δὲν εἶχε μετὰστραφῆ.

Ἡ κυρία Γουιρόνδου τῇ ἀπηθύβουε χαιρετισμὸν δι' ἐλαφροτάτης κλίσεως τῆς κεφαλῆς. Ἠσθάνετο ὅτι ἦτο περιττὴ καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀρνηθῇ νὰ λάβῃ κάθισμα. Πᾶν ὅ,τι κατεῖχεν ἤδη τὴν κεφαλὴν τῆς, δὲν ἦτο ἡ ἰδέα τῆς ἐκπλη-

ρώσεως τοῦ καθήκοντος, ὅσον ἡ μοναδικὴ ἐντύπωσις αἰσθημάτων βαθύς καὶ συγκεχυμένου, τὸ ὁποῖον καὶ ἄλλοτε εἶχε δοκιμάσει, ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ.

Ἐπέφερε σπουδαίως, ὡς ἐκ τῆς ἀδιαφορίας μετ' ἧς ἡ Ἰουλία τὴν ὑπεδέχετο· διετέλει πολλάκις ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἐνθέρμου φιλίας, ἐνῶ ἄλλοτε ἠγάπα τοὺς ἄνδρας ἐπὶ μῆνας, αἰφνης δὲ προῖκν τινά, ἀνευ λόγου, ἐφαίνετο ὅτι οὔτε καὶ τοὺς γνωρίζει. Ἀνακριβῶς ὑπέκυπτεν εἰς τὰ αἰσθητάματα αὐτά, ὡς ἤθελεν ὑποκύβει εἰς τὸν συρμόν. Αἱ αἰφνίδιοι αὐταὶ τροπαὶ τῆς τρυφερότητος ἠνόχλουν πολὺ τὴν Ἑλένην, τῆς ὁποίας τὸ εὐρὸ καὶ ἡσυχον πνεῦμα ὠνειροπόλοι πάντοτε περὶ τῆς αἰωνιότητος. Συνήθως ἀπήρχετο ἐκ τοῦ οἴκου τῶν Δεβέρλων λίαν σκυθρωπῇ, ἀποκομίζουσα ἀληθῆ ἀπελπισίαν, ἔστω καὶ διὰ μικροῦ λόγου αἰτίαν, ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐνῶ εἰς τοικύτην διετέλει κρίσιν, ἐδοκίμασε θλίψιν πολὺ ζωηροτέραν ἢ ἄλλοτε.

— Ἄς παρατρέξωμεν τὸ μέρος τοῦ Χαβινύ, ἔλεγεν ἡ Ἰουλία, δὲν θὰ ἔλθῃ σήμερα; ἤδη ἔρχεται ἡ ἐμφάνησις τῆς κυρίας Λερῆ. Ἡ σειρά σας, κυρία Γουιρόνδου προσέξατε εἰς τὸ μέρος σας.

Καὶ ἀνέγνωσε:

— «Φαντάσου ὅτι τοῦ δεικνύω αὐτὸ τὸ βελάντιον...»

Ἡ κυρία Γουιρόνδου εἶχεν ἤδη ἐγερεθῆ. Ὑψηλοφώνως καὶ μὲ ὕφος γελοῖον ἤρχισε:

— «Μπά! εἶναι ἀρκετὰ εὐγενές, ἄς ἴδωμεν».

Ὅταν ὁ ὑπηρέτης ἤνοιξε τὴν θύραν, ἡ Ἑλένη ἐρραντάζετο νὰ ἴδῃ ὅπως διαφορετικὴν σκηνήν, ἤλιζε νὰ εὔρῃ τὴν Ἰουλίαν, ἐν νευρικῇ καταστάσει, λίαν ὠχράν, φρίττουσαν ἐκ τῆς ἰδέας τῆς συνεντευξέως, δισταζούσαν καὶ ἐλκομένην, ἐπίστευεν ὅτι θὰ ἐβλεπεν αὐτήν νὰ τὴν καθικετεύῃ ὅπως τὴν συμβουλεύσει, καὶ ἐπὶ τέλους, νὰ ριφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς πεπνιγμένη εἰς τὰ δάκρυα. Καὶ τότε ἀμφοτέραι ἤθελον κλαύσει, καὶ ἡ Ἑλένη ἤθελεν ἀπομακρυνθῆ ἀποκομίζουσα τὴν ἀπόρασιν, ὅτι ἀπώλεσε δι' ἑαυτὴν τὸν Ἑρρίκον καὶ ὅτι ἡ ἰδίᾳ εἶχεν ἐξασφαλίσει τὴν εὐδαιμονίαν του καὶ οὐδόπως ἤθελε στερηθῆ ἄλλοτε περὶ τοῦ ἔρωτος αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ὁποῦ θὰ ἐξέλιπε κατ' ἀνάγκην πᾶσα ἐλπίς πραγματοποίησεως τῶν ὀνείρων τῆς. Καὶ ἀντὶ ὄλων αὐτῶν, εὔρηκε τὴν Ἰουλίαν ἀπαθεστάτην ἀπολαύσασαν ἀκντιορρήτως ὕπνου νηδύμου καὶ παρατεταμένου μὲ τὸ πνεῦμα ἡρεμον, ὅπως συζητῆ καὶ τὰς ἐλαχίστας δραματικὰς κινήσεις τῆς κυρίας Βερθιέρου, μὴ αἰσθανομένην οὐδεμίαν προκατάληψιν διὰ τὸ πραξικόπημα, ὅπερ ἴσως ἠδύνατο νὰ διαπράξῃ μετὰ μεσημβρίαν. Ἡ ἀδικροία αὐτῆ, ἡ ἀνήκουστος αὐτῆ ἐλαφρότης, ἐπάγαγε τὸ αἶμα τῆς Ἑλένης, ἥτις ἤρχετο ἐκεῖ μὲ τὴν ἐξαψιν ζωηροτάτου πάθους.

Ἀπεπειράθη νὰ ὀμιλήτῃ, καὶ ἠρώτησε τυχαίως:

— Καὶ τίς εἶναι, παρκακῶ, ὁ ὑποκρινόμενος τὸν Χαβινύ;

— Ὁ Μελινιώ, ἀπεκρίθη ἡ Ἰουλία μεταστραφείσα μὲ ἦθος ἀρκετὰ ἐκπεπληγμένον κατ' ὄλον τὸν παρελθόντα χειμῶνα, ὑπεκρίνετο τὸ μέρος τοῦ Χαβινύ... Τὸ δυσᾶρεστον εἶναι, ὅτι δὲν δύναται κανεὶς νὰ τὸν ἔχῃ εἰς τὰς ἐπαναλήψεις... Προσοχῇ, κυρίαι, θὰ ἀναγνώσω τὸ μέρος τοῦ Χαβινύ, διότι χωρὶς αὐτὸ δὲν δύναμεθα νὰ προχωρήσωμεν.

Καὶ ἤρχισε νὰ ὑποκρίνεται τὸν ἄνδρα, μεταβάλλουσα τὴν φωνὴν τῆς ἐπὶ τὸ βαρύτερον καὶ ποιούσα ἀρρενωπὰς χειρονομίας ἐνθουσιαζομένη ἐκ τοῦ μέρους, ὅπερ ὑπεκρίνετο.

Ἡ κυρία Βερθιέρου ἐγόγγυζεν, ἐνῶ ἡ κυρία Γουιρόνδου κατέβαλλε μεγάλον κόπον, ὅπως φαίνεται ζωηρὰ καὶ πνευματώδης.

Ὁ Πέτρος εἰσῆλθεν ὅπως θέσει ξύλα ἐπὶ τῆς πυρᾶς καὶ μὲ βλέμμα πονηρὸν ἐβλεπεν, ὅτι αἱ κυρίαι αὐταὶ ἐφέροντο πολὺ ἀστείως...

Ἐν τούτοις ἡ Ἑλένη, πάντοτε ἀπορρασιμένη νὰ ὀμιλήσῃ, μῶλην τὴν στενοχωρίαν, τὴν ὁποίαν ἐδοκίμαζεν ἡ

καρδία της, ἀπεπειράθη νὰ καλέσῃ κατὰ μέρος τὴν Ἰουλίαν.

— Σᾶς παρακαλῶ, δόσατέ μοι ἀκρόασιν δι' ὀλίγας στιγμάς, ἔχω νὰ σᾶς ἀναγγείλω κᾶτι τί σπουδαῖον.

— ὦ! εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατον, προσφιλὴς μου ὡς βλέπεις, εἶμαι ἤδη ἀπησχολημένη. . . αὐριον, ἐάν σᾶς ἦνε εὐκολον.

Ἡ Ἑλένη ἐσιώπησε. Ὁ ἀρνητικὸς τόνος, δι' οὗ τῇ ὠμίλησεν ἡ νεαρά κυρία, τὴν παρῶξενεν ἠσθάνετο ἀγανάκτησιν, ἀπλῶς μόνον νὰ βλέπῃ αὐτὴν τόσῳ ἤρεμον, ἀφοῦ μάλιστα καὶ ἡ ἴδια αὐτὴ ἀπὸ τῆς πρῶτης ἤρχισε νὰ δοκιμάζῃ φοβερὰν ἀγωνίαν. Ἐπὶ στιγμὴν ἐσκέφθη νὰ ἐγερθῆ καὶ νὰ ἀφήσῃ τὰ πράγματα νὰ ἀκολουθήσωσι τὸν φυσικὸν ροῦν των καὶ ὅτι ἦτο μωρὰ νὰ προσπαθῆ νὰ σώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτὴν. Ὁ ἐριάλτης τῆς νυκτὸς ἤρχισε νὰ τὴν καταλαμβάνῃ καὶ αὐθις, καὶ ἡ χεὶρ της ὀρμηφύτως ἀνεζήτηε τὴν ἐπιστολὴν ἐντός τοῦ θυλακίου τοῦ ἐνδύματός της, ὅτε δὲ εὗρεν αὐτὴν, τὴν περιέσφιγγε πυρετωδῶς. Πρὸς τί νὰ αἰσθάνεται ἀγάπην διὰ τοὺς ἄλλους, ἀφοῦ ἐκεῖνοι δὲν ἠσθάνοντο συμπάθειαν δι' αὐτὴν; Δικτὶ καὶ οἱ ἄλλοι νὰ μὴ ὑποφέρουν, ἀφοῦ ἐκεῖνη τοσοῦτον ὑπέφερεν;

— ὦ, πολὺ καλὰ, ἐψιθύρισε ἀίρνηθίως ἡ Ἰουλία.

Ἡ κυρία Βερθιέρου ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς κυρίας Γουιρόνδου ὀλολύζουσα καὶ ἐπανελάμβανεν:

— «Εἶμαι πολὺ βεβαία, ὅτι τὴν ἀγαπᾶ, εἶμαι πολὺ βεβαία».

— Θὰ ἐπιτύχετε περίφημα, ἔλεγεν ἡ Ἰουλία εἶναι τὸ φύρτε σας, δὲν εἶναι ἀληθές; «εἶμαι βεβαία ὅτι τὴν ἀγαπᾶ, εἶμαι πολὺ βεβαία», καὶ ἀρίνεται τὴν κεφαλὴν νὰ καταπέσῃ εἶναι περίφημον. . . Ἡ σειρά σας, κυρία Γουιρόνδου.

— «Ὅχι, τέκνον μου, δὲν εἶναι δυνατόν εἶναι μᾶλλον μία ἰδιοτροπία, μίξ φαντασιοπληξία», ἀπήγγειλε καὶ ἡ γονδρὴ κυρία.

— Λαμπρά, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ σκηνὴ εἶναι μεγάλη, ἄς κάμωμεν καὶ ἓν μικρὸν διάλειμμα.

Τότε καὶ αἱ τρεῖς διημισηθήτησαν ὡς πρὸς τὴν διακόσμησιν τῆς αἰθούσης· ἡ θύρα τοῦ ἐστιατορίου ἀριστερόθεν ἐχρησίμευε διὰ τὰς εἰσόδους καὶ ἐξόδους. Ἐτοποθέτησαν λοιπὸν μίαν ἔδραν δεξιᾶ, ἐν ἀνάκλιτρον εἰς τὸ βάθος καὶ ὤθησαν τὴν τράπεζαν πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐστίας.

Ἡ Ἑλένη, ἥτις ἔστατο ὀρθίως, τὰς παρηκολούθει διὰ τοῦ βλέμματός, ὡς εἰ ἐνδιεφέρετο καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια εἰς τὴν τοιαύτην διακόσμησιν. Εἶχε καὶ πάλιν ἀπορασίσει νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὸ σχέδιον τοῦ νὰ προκαλέσῃ ἐξηγήσεις, ἐπειθὺμει δὲ νὰ κάμῃ ἐσγάτην ἀπόπειραν ὅπως ἐμποδίσῃ τὴν Ἰουλίαν νὰ μεταβῆ εἰς τὴν γνωστὴν συνέντευξιν.

— Ἡρχόμην, τῇ εἶπε, νὰ σὲ ἐρωτήσω, ἐάν ἔχῃς νὰ κάμῃς ἐπίσκεψιν σήμερον μετὰ μεσημβρίαν τῆς κυρίας Χερμέτης.

— Μάλιστα.

— Τότε θὰ σὲ παρακαλέσω νὰ περιμείνῃς καὶ ἐμέ, ἐπειδὴ πρὸ καιροῦ καὶ ἐγὼ τῆς ὑπεσχέθην ὅτι θὰ τὴν ἐπισκεφθῶ.

Ἡ Ἰουλία ἠσθάνθη ὅτι προσέκρουσεν ἐπὶ ἐμποδίου, ἀλλὰ πᾶραυτα σχεδὸν ἠσυχάσασα ἀπεκρίθη:

— Βέβαια, θὰ ἤμην πολὺ εὐτυχὴς διὰ τοῦτο, ἀλλ' ἔχω νὰ κάμω καὶ ἄλλας ἐπισκέψεις. . . ἔχω νὰ ὑπάγω εἰς τοὺς προμηθευτὰς μου, καὶ δὲν γνωρίζω ἀκριβῶς κατὰ ποῖαν ὥραν θὰ φθάσω εἰς τῆς κυρίας Χερμέτης.

— Δὲν πειράζει, ἐπανελάβεν ἡ Ἑλένη, δὲν ἔχω παρὰ νὰ κάμω ἓνα περίπατον.

— Ἐπιτρέψέ μοι νὰ ἐκτρασθῶ ἐλευθέρως. . . πρὸς χάριν μου, μὴ ἐπιμένεις· πολὺ μὲ στενοχωρεῖς· αὐτὸ δύναται νὰ γίνῃ τὴν ἐρχομένην δευτέραν.

Ἐλέχθη δὲ αὐτὸ μετὰ τοσαύτης ταρχῆς, τόσῳ σαφῶς καὶ μετὰ τόσον ἡρέμου μειδιήματος, ὥστε ἡ Ἑλένη συγκεχυμένη δὲν προσέθεσε λέξιν. Ἐθλίψε μόνον ἐλαφρῶς τὴν

χεῖρα τῆς Ἰουλίας, ἥτις ἔσπευδε νὰ φέρῃ τὸν λυχνοστάτην παρὰ τῆ ἐστία, καὶ εὐθὺς ἀπεμακρύνθη, ἐνῶ ἡ δοκιμὴ ἐξηκολούθει. Μετὰ τὸ πέρας τῆς σκηνῆς ἡ κυρία, Γουιρόνδου, μονολογοῦσα, ἐξετόξευσε λίαν ὑψηλοφώνως τὰς ἀκολουθοῦσας φράσεις:

— «Ἄλλ' ὅποια ἄδυσσος εἶναι ἡ καρδία τῶν ἀνδρῶν! εἰς τὴν πίστιν μου, εἶμεθα πολὺ ἀνώτεροι ἐκείνων».

Τὶ ὄφειλε νὰ πράξῃ ἤδη; Καὶ ἡ Ἑλένη, ἐν τῇ παραχῇ τὴν ὅποιαν ἡ φράσις αὕτη τῇ διήγειρεν, ἐπέζετο ὑπὸ τῆς ἀκαταμαχῆτου ἀνάγκης τοῦ νὰ ἐκδικήσῃ τὴν ἀσυγχώρητον ἀταραξίαν τῆς Ἰουλίας, ὡς εἰ ἡ ἀπάθειά της ἐκεῖνη ἦτο ὕβρις διὰ τὸν πυρετόν, ὅστις τὴν κατεῖχεν. Ὀνειροπόλει περὶ τῆς καταστροφῆς της καὶ περιέμενε νὰ ἴδῃ ἐάν θὰ ἐφύλαττε μέχρι τέλους τὴν αὐτὴν ψυχραιμίαν καὶ ἀδιαφορίαν. Εἶτα κατηγόρει ἐαυτῆς, δικτὶ νὰ φυλάττῃ τοσαύτην λεπτότητα καὶ νὰ ἐνδοιάζῃ ἐπὶ τοσοῦτον. Εἰκοσάκις ἐδικιοῦτο νὰ εἶπῃ πρὸς τὸν Ἑρρίκον: «Σᾶς ἀγαπῶ, ἀρπάσατέ με νὰ φύγωμεν», χωρὶς νὰ αἰσθάνεται οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον τρόμον, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας νὰ διατηρῆ τὸ πρόσωπον καθαρὸν καὶ ἤρεμον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτὴν, ἥτις τρεῖς μόνον ὥρας, πρὸ τῆς πρώτης συνεντεύξεως, παρίστα πρόσωπον ἠθοποιοῦ οἴκαδε, καὶ τὴν στιγμὴν ἀκόμη ταύτην ἡ συγκίνησις της ἦτο κατὰ πολὺ ὑπερτέρα τῆς ἰδικῆς της. Ἄλλ' ὅ,τι κυρίως τὴν καθίστα παράρρονα ἦν ἡ ἐνδόμυχος συναίσθησις τῆς παραφορᾶς της ἐν τῷ μέσῳ τῆς τοσοῦτον γελαστῆς ἡρεμίας τῆς αἰθούσης καὶ κυρίως ὁ φόβος μήπως ἐκσπάσῃ αἴφνης εἰς ὑβριστικούς λόγους ἐναντίον της. Ἦτο λοιπὸν ἀγενής;

Θύρα ἠνεψύχθη καὶ ἠκούσθη πᾶραυτα ἡ φωνὴ τοῦ Ἑρρίκου, ὅστις ἔλεγεν:

— Μὴ ταράττεσθε, ἀπλῶς μόνον θὰ διέλθω.

Ἡ δοκιμὴ ἐπλησίαζε νὰ λήξῃ ἡ Ἰουλία, ἥτις πάντοτε ἀνεγίνωσκε τὸ μέρος τοῦ Χαβινύ, εἶχεν ἀρπάσῃ τὴν χεῖρα τῆς κυρίας Γουιρόνδου.

— «Ἐρνεστίνα σὲ λατρεῖω», ἀνέκραξε μεθ' ὀρμῆς πλήρους ἐρωτικῆς ἐκρᾶτews.

— «Καὶ δὲν ἀγαπᾶτε πλέον τὴν κυρίαν Βλενβίλ;» ἀνεφώνησεν ἡ κυρία Γουιρόνδου.

Ἄλλ' ἡ Ἰουλία ἀπέσχε νὰ ἀπαντήσῃ ἐφ' ὅσον ὁ σύζυγός της εὐρίσκετο ἐκεῖ. Οἱ ἄνδρες βεβαίως δὲν εἶναι πρέπον νὰ γνωρίζουν. Τότε ὁ ἰατρὸς ἐράνη ἐρασιμιώτατος πρὸς τὰς κυρίας, εἰς ἃς ἐπεδαψίλευσε πολλὰς περιποιήσεις, καὶ ἐπὶ τέλους ἠύχθη αὐταῖς καλὴν ἐπιτυχίαν. Φέρων δὲ μαῦρα χειρόκτια, ἀκριβῆς εἰς τὸ καθῆκόν του, καὶ μετὰ τὸ πρόσωπον ἐξυρισμένον, ἦτο ἕτοιμος νὰ μεταβῆ εἰς τὰς ἐπισκέψεις του. Ὅταν παρουσιάσθη, ἀπλῶς μόνον ἐχαίρετισε τὴν Ἑλένην δι' ἐλαφροτάτης ὑποκλίσεως. Εἶχεν ἄλλοτε παρατηρήσει ἐν τῷ θεάτρῳ μεγάλην ἐπιτυχίαν εἰς τὴν ὑποκρινομένην τὸ μέρος τῆς κυρίας Λερῆ, καὶ ἤρχισε νὰ διδῇ ἐξηγήσεις πρὸς τὴν κυρίαν Γουιρόνδου εἰς πᾶν ὅ,τι ἀπέβλεπε τὸ μέρος της.

— Καθ' ἣν στιγμὴν, ἔλεγεν, ὁ Χαβινύ ἐρχεται νὰ πέσῃ εἰς τοὺς πόδας σας, πλησιάζετε τὴν ἐστίαν καὶ ρίπτετε τὸ βλακάντιον εἰς τὴν πυρὰν ἀπαθῶς, ἐννοεῖς; ὡς γυνή, ἥτις ὑποκρίνεται τὸν ἔρωτα.

— Καλὲ παῦσε, ἀρῆσέ μας, ἐπανελάβεν ἡ Ἰουλία, καὶ ἡμεῖς τὰ γνωρίζομεν καλλίτερα.

Καὶ ὅταν ὤθησε τὴν θύραν τοῦ σπουδαστηρίου, ἐκεῖνη ἐπανελάβε καὶ αὐθις:

— «Ἐρνεστίνα, σὲ λατρεῖω».

Ὁ Ἑρρίκος, προκειμένου νὰ ἐξέλθῃ, ἐχαίρετισε καὶ πάλιν τὴν Ἑλένην διὰ τοῦ αὐτοῦ νεύματος, ἐνῶ ἐκεῖνη παρέμενε ἀφωνος, ἔχουσα τὸν νοῦν της προσηλωμένον ἐπὶ τῆς ἐγγιζούσης καταστροφῆς. Ἡ ἀπροσδόκητος ἐμφάνησις τοῦ συζύγου, κατὰ τὴν ἰδέαν της, ἔπρεπε νὰ ἦναι μεστὴ ἀπειλῆς καὶ ὅταν τὸν εἶδεν ἀπομακρυνθέντα, ἐνόμισε καὶ αὐτὸν

γελοῖον, μὲ τὴν λεπτὴν εὐγένειάν του καὶ τὴν μεγάλην του τυφλότητα. Δὲν ἤσχυντο νὰ δίδῃ προσοχὴν εἰς τόσῳ ἀνόητον κωμωδίαν; δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς πλέον ἀνοικτούς ὅπως βλέπῃ καλλίτερον; Τότε ἡ οἰκία ὀλόκληρος τῇ ἐφάνετο πολέμιος καὶ ψυχρά. Ἐνόμισεν ὅτι κατεκρημνίσθη, οὐδὲν τὴν ἐκράτει πλέον. Καὶ ἤρχισε νὰ ἀποστρέφεται καὶ τὸν Ἐρρίκον ὅσον καὶ τὴν Ἰουλίαν. Ἀνέσυρεν ἐκ τοῦ βάλθους τοῦ θυλακίου τῆς τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν ἐκράτει μεταξὺ τῶν συνεσπασμένων δακτύλων τῆς καὶ ἐψιθύρισε:

— Χαίρετε.

Καὶ ἀπῆλθεν αἰσθανομένη σκοτοδίνην, ἣτις ἔκαμνε τὰ ἐπιπλὰ νὰ περιστρέφονται, ἐνῶ αἱ ἐπόμεναι λέξεις, ἀπαγγελλόμεναι ὑπὸ τῆς κυρίας Γουϊρόνδου, ἀντήχουν εἰς τὰ βομβοῦντα ὧτά τῆς:

— «Χαίρε, θὰ μὲ ζητήσης πιθανῶς σήμερον, αὔριον ὅμως θὰ αἰσθανθῆς μεγίστην συμπάθειαν δι' ἐμέ, καί, πιστευσόν με, ὅτι αὐτὸ ἀξίζει περισσότερον ἀπὸ μίαν ἰδιοτροπίαν».

Ὅταν ἡ Ἐλένη ἐκλείσει τὴν θύραν καὶ εὐρίθῃ ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου, ἀπέσυρε μηχανικῶς τὴν ἐπιστολήν δι' ὀρυμνικῆς χειρονομίας καὶ τὴν ἔριψεν ἐντὸς τοῦ γραμματοκιβωτίου, εἶτα ἔστη ἐκπληκτικὸς ἐπ' ὀλίγα λεπτὰ καὶ ἔβλεπε τὸ λεπτὸν πέταλον τοῦ χαλκοῦ, ὅπερ εὐθὺς κατέπεσε.

— Τετέλειται! ἐφώνησε διὰ φωνῆς ὑποκόφου.

Καὶ εὐθὺς παρουσιάσθησαν εἰς τὴν φαντασίαν τῆς τὰ δύο ἐξ ἐρυθροῦ κρετονίου ἐπεστρωμένα δωμάτια, οἱ δύο σκιμποδες καὶ ἡ κλίνη... Ἐβλεπε δὲ καὶ τὸν Μαλιγιῶ μετὰ τῆς Ἰουλίας, ὅτε ἀπροσδοκῆτως διακραγένης τοῦ τοίχου, θὰ ἐνεραίνετο ὁ σύζυγος. Καὶ ἐνεῦθεν ἐπερατοῦτο τὸ ὄραμα, ἦν ἐν τούτοις ἡσυχότατη καὶ γαλήνιος. Δι' ἐνστίχτου βλέμματος περιειργάσθη, ἐν τῇ παρετήρησεν αὐτὴν ὅπου ταν ἔριπτε τὴν ἐπιστολήν ἐντὸς τοῦ κιβωτίου. Ἡ ὁδὸς ἦτο ἔρημος: ἔκαμψε τὴν γωνίαν καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς.

— Ἐκκαμνε φρόνιμα, ἀγάπη μου; ἠρώτησεν ἐνχακλιζομένη τὴν Ἰωάνναν.

Ἡ μικρὰ καθημένη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ καθίσματος, ἤγειρε τὸ σκυθρωπὸν πρόσωπόν τῆς καὶ χωρὶς νὰ ἀποκριθῇ, ἔριψε τοὺς βραχίονας περὶ τὸν τράχηλον τῆς μητρὸς τῆς, ἐνῶ ἐκεῖνη τὴν ἐφίλησεν ἀφινοῦσα βραχὺν στεναγμόν: ἡ καρδιά τῆς ἐπιέζετο ὑπὸ τῆς θλίψεως.

Κατὰ τὸ πρόγευμα ἡ Ροζαλίττα ἐξεπλάγη.

— Ἡ κυρία, ὡς φαίνεται, θὰ ἔκαμε μακρυνὸν δρόμον.

— Διατί; ἠρώτησεν ἡ Ἐλένη.

— Διότι τρώγει μὲ πολὺν ὄρεξιν... Εἶναι ἀρκετὸς καιρὸς ποῦ ἔχω νὰ ἴδω τὴν κυρίαν νὰ τρώγῃ ἔτσι.

Ἦτο ἀληθὴς: ἠσθάνετο μεγίστην ὄρεξιν: αἰφνιδικὰ ἀνακούφισις τῆς διήγειρε τὴν πεπτικὴν δύναμιν τοῦ στομάχου: ἠσθάνετο ἐαυτὴν ἀτάραχον, βυθιζομένην ἐντὸς ἀράτου ἀπολαύσεως. Μετὰ τοὺς κλονισμούς, τοὺς ὁποίους ὑπέστη κατὰ τὰς δύο τελευταίας ἡμέρας, ἐπηκολούθησεν ἀρχὴ ἡρεμίας ἐντὸς τῆς: τὰ μέλη τῆς εἶχον ἀναπαυθῆ, ὡς συμβαίνει μετὰ τὴν ἐξοδὸν ἐκ τοῦ λουτροῦ καὶ ἠσθάνετο ὡς εἰ ἀφῆρηθῃ μέγχα βάρος ἐκ τῆς καρδίας τῆς, ὅπερ τὴν κατεπίεζεν.

Ὅτε εἰσῆλθεν ἐν τῷ θαλάμῳ, οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς αὐτομάτως ἐρρίφθησαν ἐπὶ τοῦ ἐκρεμοῦς, τοῦ ὁποίου οἱ ὄροδεῖται εἰδείκνον εἰκοσιπέντε λεπτὰ μετὰ μεσημβρίαν. Δὲν ὑπελείποντο λοιπὸν εἰμὴ δύο ὥραι καὶ ἡμίσεια. Μηχανικῶς ὑπελόγησε τοῦτο, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐπιστρέψῃ ὁ χρόνος. Ὁ ὄροδείκτης ὅλοεν ἐπροχώρει καὶ οὐδεὶς ἐν τῷ κόσμῳ θὰ εἶχε τὴν δύναμιν νὰ τὸν σταματήσῃ: καὶ ἄρνε τὰ πράγματα νὰ ἀκολουθῶσι τὸν ροῦν των. Παιδικὸς σκοῦφος, τὸν ὁποῖον πρὸ καιροῦ εἶχεν ἀρχίσει, εὐρίσκειτο ἡμιτελὴς ἐπὶ τοῦ λυγνοστάτου: τὸν ἔλαβε καὶ ἤρξατο νὰ ἐργάζεται ἐπ' αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ παραθύρου: βλαβεῖα σιωπὴ ἐπεκράτει ἐν τῷ θαλάμῳ.

Ἡ Ἰωάννα, μὲ τὰς χεῖρας κρεμασμένας ὡς ἐκ τῆς χαυνότητος, ἐκάθητο εἰς τὴν συνήθη αὐτῆς θέσιν.

— Μικρά, ἔλεγε, δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐργάζωμαι: ἡ ἐργασία μὲ κουράζει.

— Καλὰ, παιδί μου, μὴ ἐργάζεσαι. Ἐλα νὰ μοῦ περνᾷς τὴν κλωστήν εἰς τὰς βελόνας.

Τότε τὸ κοράσιον σιωπηλῶς ἀπησχολεῖτο εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτὴν μετὰ μεγάλης βραδύτητος. Ἐκοπτεν ἐπιμελῶς, ἀκριβῶς ἴσα πρὸς ἀλλήλα τὰ πέρατα τῶν κλωστῶν, ἐκπᾶνα ἀρκετὸν χρόνον ὅπως εὔρη τὴν ὀπὴν τῆς βελόνης, πάντοτε ὁμοῦ ἐπρολαμβάνε τὴν μητέρα τῆς ἐργαζομένην, ἣτις μίαν πρὸς μίαν μετεχειρίζετο ὅλας τὰς παρὰ τῆς θυγατρὸς τῆς παρεσκευασμένας βελόνας.

— Βλέπεις, πόσον γρηγορώτερα ἐργάζομαι τώρα... αὐτὸ τὸ ἐσπέρω θὰ ἀποτελειώσω καὶ τοὺς ἐξ μικροῦς σκοῦφους.

Ἐστράφη καὶ παρετήρησε τὸ ἐκρεμὸν: ἦτο μίαν καὶ δέκα: ὑπελείποντο ἀκόμη περὶ τὰς δύο ὥρας: ἦδη ἡ Ἰουλία πρέπει νὰ ἐνδύεται, ἐσκέπτετο ὁ Ἐρρίκος θὰ ἔλαβεν ἤδη τὴν ἐπιστολήν. Ὡ! βεβαίως θὰ μεταβῇ ἐκεῖ: αἱ πληροφορίες ἦσαν σαφεῖς: θὰ μετέβαιεν ἀνευ κόπου: ἀλλὰ τὰ πράγματα τῇ ἐφάνοντο ἔτι πολὺ μεμακρυσμένα καὶ διετῆρει τὴν ψυχραμίαν τῆς: ἔραπτε κανονικώτατα καὶ μετὰ προσοχῆς τεχνίτου: τὰ λεπτὰ μικρὰ κατὰ μικρὸν παρήρχοντο καὶ ἐσήμκνον δύο...

Ὁ ἦχος τοῦ κώδωνος, ἀντηχῆσας, τὴν ἐξέπληξεν.

— Ποῖος εἶναι, μητερίτσα; ἠρώτησεν ἡ Ἰωάννα ἀνασκιρτήσασα ἐπὶ τῆς ἔδρας τῆς.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Ραμβῶδος ἐπαρουσιάσθη,

— Σὺ ἦσο! πῶς ἐκτύπησες δυνατὰ; μὲ ἐτρόμαξες πολὺ.

Ἐφάνη οὗτος ἐκπεπληγμένος: πράγματι ἀδρῆκνῆς εἶχε καταπέσει ἡ χεὶρ του ἐπὶ τοῦ ρόπτρου.

— Ὡς βλέπεις, σήμερον δὲν εἶμαι διόλου λεπτή, ὑποφέρω, ἐξηκολούθησε τὸ κοράσιον, καὶ δὲν πρέπει νὰ μὲ φοβίζης.

Ὁ κύριος Ραμβῶδος, ἐφάνη ἀνησυχήσας.

— Τί εἶχε λοιπὸν ἡ μικρὰ φίλη σου; Ἀπεποιήθη νὰ καθήσῃ, ἔλαβεν ὁμοῦ θάρρος ὅταν ἡ Ἐλένη, παρατηρήσασα αὐτὸν, τῷ ἔνευσεν ὅπως τὸν πληροφορήσῃ ὅτι ἡ κόρη τῆς «ἦτο μὲ τὴν κακὴν τῆς» ὡς ἐσυνείθιζε νὰ λέγῃ ἡ Ροζαλίττα. Ἦρχετο συνήθως πολὺ σπανίως τὴν ἡμέραν, καὶ ἠθέλησεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ ἐξηγήσῃ τὸ αἷτιον τῆς ἐπισκέψεώς του. Ἀνέφερε λοιπὸν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ συμπατριώτου του τινὸς γέροντος τεχνίτου, ὅστις δὲν εὕρισκε ἐργασίαν ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας του. Εἶχε δὲ καὶ περιπλέον σύζυγον παραλυτικὴν εἰς ἓν δωμάτιον, ὅπερ δὲν ἦτο μεγαλείτερον τῶν δύο ποδῶν, ὅτι δὲν ἐνεθυμεῖτο νὰ εἶδῃ ποτε χειροτέραν ἀθλιότητα. Τὴν πρῶϊν μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν των, ὅπως καλῶς ἀντιληθῆ. Ἦτο ἀληθῶς μίαν τρώγλῃ ὑπὸ τὴν ὄροφν, μὲ ἐν παράθυρον, ὄχι μεγαλείτερον ταμβακοθήκης, τοῦ ὁποίου οἱ τετρασμένοι ὄρολοι ἄφινον ἐλευθέρην τὴν εἴσοδον καὶ εἰς τὸν ἀνεμον καὶ εἰς τὴν βροχὴν: ἡ ἐσωτερικὴ του διακόσμησις ἀπῆρτιζετο ἀπὸ ἓν ἀχυρόστρωμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κατεκλίετο γυνὴ τις ἔχουσα, ἀντὶ ἐραπλώματος πεπαλαιωμένου ράκου, ἐνῶ ἀνὴρ τις βλακῶδους φυσιογνωμίας, ἐνοκλάζων, δὲν εἶχε τὴν δύναμιν οὔτε νὰ σαρώσῃ.

— Ὡ! τοὺς δυστυχεῖς! τοὺς δυστυχεῖς! ὑπετραύλισεν ἡ Ἐλένη πεπνιγμένη ἐκ τῶν δακρύων.

Δὲν ἦτο δὲ τόσον ὁ γέρον, ὅστις τὸν ἐστενοχώρει, καθ' ὅσον θὰ τὸν ἐλάμβανεν πλησίον του, μ' ἄχρις οὐ ἐπὶ τέλος θὰ εὕρισκε κατάλληλον μέρος ὅπως τὸν τοποθετήσῃ, ὅσον ἡ παραλυτικὴ του σύζυγος, τὴν ὁποίαν οὔτε πρὸς στιγμὴν ἐτόλμα νὰ ἀφήσῃ μόνην καὶ μάλιστα ὁ αὐτοῦ σύζυγος ἦτο ἠναγκασμένος νὰ τὴν στρέφῃ ὡς δέμα καὶ νὰ τὴν τοποθετῇ ὅπου ἤθελε τὸν διατάξει.

[Ἐπεται συνέχεια].

Κατὰ μετάφρασιν ΓΕΩΡ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ, ἱατροῦ.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ

Ἐστήθη πρὸ αὐτοῦ, λίαν προκλητικῆ. (Σελ. 583).

— Τὸ γνωρίζω· αὐτὸ εἶνε τὸ ἐνδιαφέρον. Καὶ ἄλλο τι ἀκόμη γνωρίζω.

— Τί λοιπόν;

— Ὑπομονή. Τοῦτο μόνον δύναμαι νὰ σᾶς εἶπω ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ κερδίσω τὰ εἰσοδήματά μου. Καὶ θὰ τὰ κερδίσω. Τοῦ λοιποῦ αἱ τύχαι εἶνε ὑπὲρ ἐμοῦ. Ἀλλὰ προσέχετε ἀπὸ τὰς τρέλλας, διάβολε! Ἡ δούκισσα δυσκόλως ἀπατάται.

• Καὶ δεικνύων τὴν φωτογραφίαν:

— Τί εἶνε αὐτὸ ἐκεῖ;

— Εἶνε ἡ ὠραιότερα κόρη τῶν Παρισίων, εἶπεν ὁ Βωνοᾶζ ποιῶν κίνημα ματαιοδόξου.

— Τὴν βλέπω καλᾶ, πειρασμέ! Ἔχω ὀφθαλμούς. Σᾶς ἐρωτῶ τί θέλει ἐκεῖ;

— Σᾶς πειράζει;

— Πᾶν ὅ,τι πρόσκομμα ὑπάρχει εἰς τὸν δρόμον μου καὶ τὸν ἰδικόν σας μὲ ἀνησυχεῖ.

— Εἶνε ἡ Καισαρίνα . . . Καισαρίνα Βαλούς, εἶπεν ὁ Βωνοᾶζ μετ' ἐπιπλάστου ἀδιαφορίας, καλλονή, ἥτις ἐξέπεσεν ἀπὸ τὰ ὕψη τῆς Μονμάρτρης εἰς τὸ βουλευτῆριον τῆς Μαγδαληνῆς.

— Ἡ ἐρωμένη σας;

— Δὲν τὸ ἀποκρύπτω.

— Καὶ διαρκεῖ ἀπὸ πολλοῦ;

— Ἀπὸ δύο ἢ τριῶν ἐτῶν.

— Θὰ τὴν παρελάβετε ἀπὸ τὰ σπάργανά της, τότε;

— Ποσῶς. Ἦτο δεκαεπτὰ ἔτων. . . Τὸ φθινόπωρον θὰ κλείσῃ τὰ δεκαεννέα.

— Σὰς λατρεύει;

Ἄ Βωνοῶζ ἐμειδίασεν αὐταρέσκως.

— Τὸ λέγει, τουλάχιστον.

— Εἰσθε τυχερός. Κεῖ σεῖς;

— Ἐγώ... μία ιδιοτροπία... μία ἀπλή ιδιοτροπία...

— Θὰ ἦτο φρόνιμον νὰ τὴν ἀπηνειοθε.

— Νὰ τὴν ἀπηνεούμην;

— Ἡ τουλάχιστον νὰ περιβάλετε τὸ πρᾶγμα διὰ μυστικότητος.

— Ὠραῖον. Οἱ Παχίριοι εἶνε πόλις μεγάλη, δυσκόλως γνωρίζει τις τὰ συμβαίνοντα ἐν αὐτῇ.

Ἄ ταγματάρχης ἔδηξε τὰ χεῖλη.

Ἡ ιδιοτροπία τοῦ κόμητος δὲν ἦτο τόσο ἐπιπόλαιος, ὅσον ἠρέσκετο νὰ τὴν χαρακτηρίσῃ.

Ἐνῶ ἐσκέπτετο, ὁ κώδων ἐσήμανεν ἰσχυρῶς ἐν τῷ προδόμῳ.

Καὶ ταυτοχρόνως φωνὴ γυναικός, ἀλλὰ φωνὴ τραχεῖα, σχεδὸν ἀνδρική, ἀντήχησεν εἰς τὴν θύραν τοῦ θαλάμου.

— Ἐκείνη εἶνε, εἶπε ζωηρῶς ὁ κόμης πρὸς τὸν ἰατρόν.

Καὶ δεικνύων αὐτῷ μικρὰν αἰθούσαν παρακειμένην τῷ θαλάμῳ:

— Εἰσελθετε ἐκεῖ καὶ ἀρετέ μας. Δύνασθε ν' ἀκούητε, ἂν ἦσθε περιέργος. Πηγαίνετε!

Ἄ ταγματάρχης εἶχε μόλις ἐξαφανισθῆ ὅτε τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τοῦ θαλάμου ἀνυψώθη καὶ τὸ πρωτότυπον τῆς εἰκόνης ἐπεφάνη ἐν τῷ σκοτεινῷ πλαίσιῳ τῆς θύρας, ἀπὸ τῆς σκιᾶς τοῦ ὁποίου προέβαλε λαμπρὰ ἢ λευκότης τοῦ δέρματός της.

— Ἄ! σὺ εἶσαι! εὐάρεστος ἐκπληξίς! εἶπεν ὁ κόμης τείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὴν ὠραίαν κόρην.

— Ναί, ἐγὼ εἶμαι!

Προὔχώρησε κατὰ ἓν βῆμα καὶ διηρέυνησε τὸν θάλαμον πανταχόθεν.

Ἐφάνη ἐκπλαγεῖσα διότι οὐδένα ἔβλεπε.

— Τί μοῦ ἔλεγε λοιπὸν ἐκεῖνο τὸ ζῶον ὁ Ἀντώνιος, ἤρχισε λέγουσα, ὅτι ὁ κύριος δὲν ἦτο μόνος, ὅτι ὑπῆρχε καὶ εἰς ἰατρός τοῦ χωρίου, ἀπὸ τὸ Βερρῦ; Ἐγίνεν ἀφαντος, ὁ ἰατρός σου;

— Ἀνεχώρησε.

— Τόσῳ τὸ καλλίτερον. Ἐχω νὰ σοὶ ὁμιλήσω.

— Περὶ τίνος πράγματος;

— Μίαν συμβουλήν...

— Ἦν θέλεις νὰ μοὶ δώσης.

— Ὅχι, νὰ σοὶ ζητήσω, ἐξ ἐναντίας.

— Αἱ ἰδικαὶ μοῦ δὲν ἀξίζουσι πολὺ.

— Ποτὲ δὲν σὲ ἤκουσα νὰ εἴπης μεγαλειτέρην ἀλήθειαν...

— Δὲν εἶσαι περιποιητικὴ.

— Ὀλίγον μὲ μέλει... Τὸ πρᾶγμα σ' ἐνδιαφέρει ὅσον καὶ ἐμέ...

— Ἄ! ἐπεφώνησεν ὁ Βωνοῶζ.

Ἡ ὠραία κόρη ἴστατο ὀρθία, στηριζομένη διὰ τῶν δύο τῆς χειρῶν, κεκαλυμμένων διὰ χειροκτίων, παρὰ τὸ ἄκρον τῆς τραπέζης γηραιῶ ἐπίπλου ἐντέχνως ἐξεργασμένου, μετὰ λεπτῶς ἐσκαλισμένων ὀρειχαλκίνων ἀγαλμάτων, ἐφ' οὗ ὁ ἐραστής της εἶχεν ἀπλώσει τὰς σημειώσεις τοῦ γραφῆως τοῦ Πρεῖλλῦ.

Ἦτο τῷ ὄντι πλάσμα γοητευτικόν, μὲ μαρμαρίνον σάρκα, βυφομένην ὑπὸ τοῦ πλουσιῶς ἐν ταῖς φλέβαις της κυκλοφοροῦντος αἵματος.

Εἶχε στάσιον ὁμοίαν πρὸς ἀρχαίας θεᾶς. Οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐπέβαλλον διαταγὰς μετὰ τινος ἐλευθερίου σκληρότητος.

Τὰ αἰμάσσοντα χεῖλη της ἐπλασιόουν ὀδόντας ἐξόχως ὠραίους. Εἶχεν ὄλα τὰ χαρακτηριστικὰ θήλεος. Νέρωνος.

Ἄλλ' ἦτο εἰς ὕψιστον σημεῖον προκλητικὴ καὶ διεγερτικὴ.

— Ἴδού, ὑπέλαθεν αὕτη ἀποτόμως, μετὰ τινος παῦσιν... Οἱ τρόποι σου δὲν ἐξαπατοῦν ἐμέ...

— Τί ἐννοεῖς μὲ τοῦτο;

— Ὅτι σοὶ εἶμαι κώλυμα, ὄχληρά! Ὁ δεσμός μας σὲ συντρίβει... Ὀλίγον σὲ μέλει δι' ἐμέ, ὁμολόγησέ το.

— Τί ὕφος λεκτικῶ!

— Μὴ προσέχῃς εἰς αὐτό. Ἐξέταζε τὸ βάθος τῶν πραγμάτων. Ὅτε ἤλθες νὰ μὲ ζαλίσης μὲ τὰς παρακλήσεις σου, μ' ἐπλήρους ὑποχρεώσεων... Ἐγὼ ἡ ἀνόητος σ' ἐπίστευσα... Τώρα μένεις ἐπὶ μῆνας ἐκτὸς τῶν Παρισίων... Μὲ χιλίους κόπους συλλέγεις καὶ μοῦ στέλλεις ἐπὶ τέλους τὰ χίλια φράγκα, ἅτινα μοῦ δίδεις κατὰ μῆνα... Τὸ εὐρίσκεις ἐξοδὸν μάταιον, ὁμολόγησέ το.

— Σοὶ ὀρκίζομαι...

— Ἔσο λοιπὸν εἰλικρινής. Ἐὰν προσεποιούμην ὅτι δὲν ἔβλεπον, τί θὰ ὠφελοῦμην; Δὲν γνωρίζω τί θησαυρίζεις, ἀλλ' αὐτὸ γνωρίζω καλά, ὅτι εἶσαι βουτηγμένος εἰς τὰ χρέη ὡς τὸν λαίμω!

— Τί φράσις!

— Ὀμιλῶ ὅπως γίνωρίζω! Ἄν ἀνετρέφεσο, ὡς ἐγὼ, εἰς τὰ ὕψη τοῦ μύλου τῆς Γαλέττας, θὰ ἤκουες καὶ ἄλλας. Ἄλλως τε δὲν εἶνε ἀσχημὸς ἡ φράσις, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα. Τί ἀναγινώσκεις ἐκεῖ;

— Δέσμας ὑπομνημάτων!

— Χρήματα τὰ ὅποια σοὶ ἀπαιτοῦν;

— Χρήματα τὰ ὅποια ὀφείλω, τουλάχιστον.

— Ἐγὼ δὲν εἶμαι ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς σου.

— Ὄφείλω νὰ σοὶ ἀποδώσω αὐτὸ τὸ δίκαιον.

— Ἄλλ' εἶσαι ἐξ ὀλοκλήρου κατεστραμμένος καὶ σ' ἐμβάλλω εἰς ἀμηχανίαν. Μὲ ἔλαβες ἐκ ματαιοδοξίας... Ἐξακολουθεῖς νὰ μὲ τηρῆς ἐκ συνηθείας, ἐκ ζηλοτυπίας ἴσως... διὰ νὰ μὴ μὲ ἀφήσης εἰς χεῖρας ἄλλων.

— Ἀπατάσαι... ἐξ ἀφοσιώσεως.

— Πῶς τὸ λέγεις... Ὡς νὰ εἶχες εἰς τὸν λαίμω σου πάγον...

— Σοὶ ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἐξ ἀγάπης.

— Ἐνόμιζον ὅτι δὲν τρέφεις τοιαύτην δι' ἄλλον, εἰμὴ διὰ σέ, εἶπεν ὑποβλέπουσα αὐτὸν πλαγίως.

— Πῶς τὸ ἐννοεῖς; προσέθηκε, ζωηρῶς πειραχθεῖς.

— Ὅχι θυμούς! Ἄφ' ὅτου, ἐξαπατηθεῖσα ὑπὸ τῶν ὠραίων σου λόγων, κατέβην ἀπὸ τῆς τάξεως τῆς ἐργατίδος εἰς τὴν ταπεινώσιν τῶν συντηρουμένων γυναικῶν, σ' ἐμελέτησα καλῶς σὲ καὶ τοὺς ὁμοίους σου. Δὲν ἀξίζετε πλειότερον ὁ εἰς τοῦ ἄλλου. Ἐγώμισταί, γλίσχροι, πλήρεις ἀναγκῶν καὶ κατ' αὐτὰς τὰς λαμπράς σας ἡμέρας, μοῦ ἐγείρετε τὸν οἶκτον.

Ἄ Βωνοῶζ συνεκράτησε κίνημα ἀδημονίας.

Ἐκείνη τῷ ἐπανάλαβε μετὰ φλέγματος:

Μὴ δυσαρεστήσαι λοιπὸν, τί θὰ κατάρθονες μὲ τοῦτο; Καὶ ἐξακολουθοῦσα:

— Ἐχετε τὴν μανίαν νὰ φαίνεσθε πλέον τοῦ ὅ,τι εἶσθε, καὶ ὑπὸ τὰ χρυσᾶ ράχη σας δέχεσθε τὰς ἐπισκέψεις γραφῆων, ὅτινες σὰς προκαλοῦν ἀδιαθεσίας. Τὰ οικονομικὰ τῆς Τουρκίας διευθύνονται καλλίτερον ἀπὸ τὰ ἰδικὰ σου, ἀγαπητέ μου...

— Ποῦ θέλεις νὰ καταλήξῃς;

— Εἰς τοῦτο: Δὲν θέλω πλέον νὰ σοὶ ἦμαι βάρος. Παραιτοῦμαι τοῦ χορηγήματός σου καὶ ἀπέρχομαι.

— Θὰ τὸ κάμῃς; ἠρώτησεν ἐκεῖνος ζωηρῶς.

— Ἀδιστακτικῶς!

— Καὶ ἂν ἐγὼ δὲν τὸ θέλω;

— Πρὸς τί νὰ ἐναντιοῦσαι;

— Διότι σὲ ἀγαπῶ.

Τὸν ἐθεώρησε κατὰ πρόσωπον καὶ μετὰ ψυχροῦ καὶ ἀλοκότου ἐμπαιγμοῦ:

— Ἄφες τὰ ἀστεία, αὐ!

— Σοὶ ὀρκίζομαι...

— Αὐτὰ ἦσαν καλὰ πρὸ δύο ἐτῶν... τώρα εἶμαι ὀλιγώτερον ἀνόητος... δὲν περνοῦν πλέον. Μὲ ἀγαπᾶς, ὡς ἀγαπᾶς τοὺς ἵππους σου καὶ τοὺς σκύλους. Εἶνε πολὺ καὶ ἀνεπαρκές. Εἶχον παραδοθῆ... ἀνακαλῶ τὴν ὑποχρέωσίν μου...

— Καὶ ἔπειτα; εἶπεν ἐκεῖνος, κυριευθεὶς ὑπὸ μανιώδους πρὸς τοὺς διαδόχους τοῦ ζηλοτυπίας.

— Ἐπειτα! Ἐπιθυμῶ νὰ ἦμαι ἐλευθέρω. Ἡδυνάμην νὰ ἐξηκολούθουν τὸν αὐτὸν βίον μὲ τὸν Βουσιέρ, τὸν Λουκιανόν, τὸν Μορανβάλ, ἢ ἄλλους, ἐκ τῶν ἰδικῶν σου. Ἄλλὰ μὴ φοβῆσαι. Δὲν ἔχω ποσῶς τοιαύτην ὄρεξιν, καὶ ἂν ἀκόμη μ' ἐφόρτωνον χρυσόν. Ἀηδιάζω τοὺς ἀνδρας. Ἐδοκίμασα ἔν ἐπάγγελμα... δὲν μοὶ ἤρесе. Τοῦτο μόνον ἐπιθυμῶ, νὰ ζῶ ἀνεξάρτητος, νὰ κάμνω ὅ,τι μοὶ ἀρέσκει καὶ νὰ μὴ ὑπακούω εἰς κανένα. Κομιστὴς τῶν παραγγελιῶν ὅτε ἤμην ὀκτῶ ἐτῶν, μαθητευομένη ἐργάτρια εἰς τὰ δέκα, μὲ τὸ μικρόν μου κἀνιστρον καὶ δέκα λεπτῶν ἄρτον ἐντός, ἐγύριζα ὅλα τὰ βουλευτάρια καὶ συνετηρούμην μὲ κρέας γηραιὸν καὶ δύσπεπτον. Δεκαπέντε ἐτῶν ἤμην δεσποινίς, δεκαεπτὰ ἐκέρδιζον ἑκατὸν φράγκα κτὰ μῆνα καὶ τὸ φαγητόν. Μὲ ἀπεπλάνησες τῶν καθηκόντων μου μὲ τὴν ὠραίαν σου γλῶσσαν. Ἦτο μία δοκιμὴ... τὴν ἔκαμα. Προσφέρονται νὰ μὲ λάβουν πάλιν μὲ ἑκατὸν πενήκοντα τὸν μῆνα εἰς τῆς Λαύρας, μὲ ὑποσχέσεις διὰ τὸ μέλλον. Φαίνεται ὅτι ἔχουν ἀνάγκην ἐμοῦ ἐκεῖ... μ' εὐρίσκουν τεχνίτριαν... μὲ θεωροῦν καλὴν ὡς ὑποδιευθύντριαν, ἐπιβάλλουσαν, ἱκανὴν νὰ θέτω εἰς τὸν ζυγὸν τὴν χορείαν τῶν μικρῶν, αἵτινες κάμνουν τὸ παλαιόν μου ἔργον. Ἐπανέρχομαι ἐκεῖ, προτιμῶ ἑκατὸν πενήκοντα τὸν μῆνα διὰ τὰ ὅποια, μετὰ τὸ πέρας τῆς ἡμέρας, δὲν θὰ ὀφείλω τίποτε εἰς κανένα, ἢ τὸ χιλιόδραχμόν σου γραμματίον, τὸ ὅποιον τόσον σοὶ στοιχίζει κατὰ μῆνα, ἐνῶ καὶ εἰς ἐμὲ ἐπιβάλλει ὑποχρεώσεις, ὡς ἀποσιωπῶ. Ὑγιάνει λοιπὸν καὶ μὴ παραπονήσαι. Εἶνε μία ἀπολύτρωσις δι' ἐμὲ καὶ λαμπρὰ ἀπαλλαγὴ διὰ σέ.

— Ἴσως ἔχεις δίκαιον, εἶπεν ἐκεῖνος ἀπλῶς, ἀλλ' εἶνε ἀληθῆ, ὅσα μοὶ λέγεις;

— Πρὸς τί νὰ ψευσθῶ;

— Μήπως γνωρίζεις κανεὶς ποτὲ μὲ τὰς γυναῖκας...

— Τί ἔχω νὰ κρύψω;

— Τῶνόντι.

— Ἐν μόνον ποθῶ, νὰ ζήσω ἡσύχως, χωρὶς ν' ἀναμιγνύωμαι εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν ἄλλων. Φρόντισον ν' ἀπαλλαγῆς τῆς στενοχωρίας ὅπως δυνηθῆς... Νυμφεύθητι!

— Εἶνε ἴσως τὸ μόνον δι' ἐμὲ μέσον σωτηρίας.

— Καὶ τὸ σκέπτεσαι; ἠρώτησεν ἀτενίζουσα αὐτόν.

— Ἴσως.

— Λέγεις ὅτι θὰ ἐπιτύχης;

— Ὅχι προσπαθῆσω.

— Καλὴν τύχην! εἶπε μετὰ πικρᾶς εἰρωνείας.

— Καὶ θὰ πράξῃς καὶ σὺ βεβαίως τὸ αὐτό;

— Δὲν ὑπάρχει φόβος. Ποῦτος μὲ θέλει ἐμὲ!

— Εἶσαι κόρη θαυμασίας.

— Εὐχαριστῶ.

— Πνευματώδης...

— Δὲν σοὶ ἐζήτησα φιλοφρονήσεις.

— Ἀγαθὴ κατὰ βάθος...

— Μὴ τόσον μ' ἐμπιστεύεσαι... ἀλλὰ μετ' αὐτῶν τῶν πικρῶν ἐπισημάτων ἔχω οἰκογένειαν ἱκανὴν νὰ τρέψῃ εἰς φυγὴν τοὺς θερμότερους μου θαυμαστάς. Ὁ πατήρ μου εἶνε εἰς ἀργίαν, εἰς μέθυσον... ὁ ἀδελφός μου ἀπὸ δώδεκα ἐτῶν ὑπόσχεται νὰ γίνῃ εἰς ἀθλιὸς λωποδύτης. Ὅχι καταλήξῃ εἰς τὴν εἰρηκτὴν καὶ τὸ καυχᾶται. Ἡ μήτηρ μου!... αὐτὴ εὐρίσκεται εἰς τὰ μέρη τῶν κοινῶν γυναικῶν, εἶπε ταπεινοῦσα τὴν φωνήν. Δὲν γνωρίζω πῶς ἐγὼ ἐξήλθον τοῦ βορ-

βόρου αὐτοῦ, ὅπου ἔσुरα τὰ παιδικὰ μου ἔτη ἐν μόνον πταίσμα βαρύνει τὴν συνείδησίν μου... Ἡ αἰτία εἶσαι σὺ, καὶ δὲν σοὶ τὸ ὀφείλω χάριν, ἐννοεῖται, διότι ἐρυθριῶ δι' αὐτό.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἡστραψῆν, ἐνῶ ἐξέφερον αὐτὴν τὴν ἀπειλὴν διὰ φωνῆς ἠλλοιωμένης.

Ἐξηκολούθησεν:

— Ἐὰν λάβῃς ἀνάγκην ἐμοῦ, θὰ μ' εὐρῆς, ἀλλ' ὄχι διὰ χαριεντισμούς. Ἐτελείωσαν αὐτά.

Ὁ Βωνοῶζ ἠσθάνετο σύγχυσιν ἐν τῇ κεφαλῇ του ἐκ πείσματος. Πρὸ μίαις στιγμῆς ὠμίλει περὶ τοῦ δεσμοῦ του ὡς περὶ ἀπλῆς ἰδιοτροπίας, καὶ ἐκάστη λέξις τῆς Καισαρίνας ἦτο τραῦμα διὰ τὴν φιλοτιμίαν του.

— Ἐσκέφθης καλῶς; τὴν ἠρώτησε.

— Ναί.

— Πότε θὰ ἐπιστρέψῃς εἰς τῆς Λαύρας;

— Αὐριον.

— Καὶ τὸ διαμέρισμά σου τῆς ὁδοῦ Βινιῶν;

— Τὸ φυλάττω. Δὲν σοὶ ἐκόστιζε πολὺ ἡ κατοικία μου. Πεντακόσια φράγκα δι' ἐνοίκιον, ὅλων συμπεριλαμβανομένων, ὑδάτος, ἐπίπλων καὶ φωτισμοῦ. Ἐνα κλουβὶ εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα, παραπλευρῶς τοῦ οὐρανοῦ! Δύναμαι καὶ ἐγὼ νὰ τὸ πληρώω!

— Τόσῳ τὸ καλλίτερον θὰ μάθω ποῦ θὰ προσκολληθῆς...

— Σὲ παρακαλῶ νὰ λησμονήσῃς τὸν δρόμον. Κανεὶς ἀνὴρ δὲν ἔχει πλέον νὰ εἰσέλθῃ ἐκεῖ. Τοὺς μισῶ, τοὺς ἀνδρας.

— Καὶ ἐμὲ ἀκόμη; εἶπε προσπαθῶν νὰ μειδιάσῃ.

— Σέ, ὡς τοὺς ἄλλους, ἀπήντησε πλειότερον ἴσως τῶν ἄλλων.

— Εἶνε σκληρόν.

Ὁ κόμης εἶχε πλέον περιέλθει εἰς ἀμηχανίαν.

Ὁσῶ πλειοτέραν περιφρόνησιν τῷ ἐπεδείκνυεν ἡ κόρη αὐτῆ, τόσον ἠσθάνετο διάπυρον θέλησιν ἵνα τὴν συγκαταστήσῃ.

— Δὲν θὰ λυπηθῆς; ἐτραύλισεν.

Ἡ Καισαρίνα ἐμάντευε τοὺς ἀναζωογονηθέντας πόθους του, τὸ αἷμα του τὸ ἀναβράζον ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς. Ἀπήλαυε μετ' ἀγαλλιάσεως τῆς ταραχῆς του.

Ἐστήθη πρὸ αὐτοῦ, λίαν προκλητικῆ, μὲ σαρδάνειον μειδιάμα ἐπὶ τῶν χειλέων, μὲ προβάλλοντάς τοὺς ὠραίους τῆς μαρμαρίνους κόλπους, τὴν κεφαλὴν ὑπερῆφάνως ἠνορθωμένην, στάσις, ἣτις ἐφαίνετο ὅπως φυσικὴ εἰς τὴν κόρην αὐτὴν τὴν ἔχουσαν τύπον αὐτοκρατειράς, καὶ ἐκένωσε πᾶν τὸ περιεχόμενον τῆς καρδίας τῆς ἐν ἐκρήξει κυνικῆς ἐλευθεριότητος.

— Τί ὀμιλεῖς διὰ λύπας, εἶπε, καὶ πόθεν θέλεις νὰ τὰς ἔχω; Σ' εὐρίσκω γελοῖον, ἀλλ' εἰσθε ὅλοι ἐν καὶ τὸ αὐτό, καὶ διὰ τοῦτο σοὶ λέγω ὅτι κανεὶς πλέον δὲν ἔχει νὰ πατήσῃ τὸ κατώφλιον τῆς θύρας μου. Εὐρίσκετε μίαν κόρην τῆς ἀρεσκείας σας, διότι ἔχει χάριν καὶ γνωρίζει νὰ ἐνδύεται, καὶ τὴν κυνηγεῖτε, μὲ τὸ στόμα ἐν σχήματι καρδίας καὶ σωρείαν ὑποσχέσεων. Ἐκείνη συλλαμβάνεται εἰς τὰ δίκτυα. Ἡ ἀργία, ἡ φιλαρέσκεια, τὸ ἀγνωστον τὴν ἐλκύουν. Ὁραῖον τῷ ὄντι τὸ ἀγνωστον! Νὰ ζῆ τις κεκλεισμένη ἐντός θαλάμου, ὅπου νὰ μὴ ἔχη τί νὰ κάμῃ ἕως οὐ ἔλθῃ ὁ δεσπότης τῆς καὶ κύριος, ὅστις σὲ μεταχειρίζεται ὡς οἱ ἀποκτηνωμένοι ἐκ τοῦ ὀπίου Τοῦρκου μεταχειρίζονται τὰς δούλας των, τὰς ἀγορασθείσας παρ' ἀνθρωπιμπόρου καὶ κλεισθείσας εἰς τὸ χαρέμιόν των! Νὰ πλήττῃ ἐν τῇ ἀπραξίᾳ, μὲ τὸν φόβον ὅτι ἴσως ἐγκαταλειφθῆ, ἀμα ὡς ἐλαχίστη ἰδιοτροπία ἐπέλθῃ εἰς τὴν κεφαλὴν ἐνός κεκορεσμένου, καὶ ἀφεθῆ ἐν μέσῃ ὁδῷ, νὰ αἰσθάνεται αὐτὴν ἐξητυλισμένην καὶ νὰ περιφρονῇ αὐτὴν διότι παραδίδεται ἀνευ ἔρωτος. Ἄ! ὄχι! Πολὺ ἐλεεινὴ πρέπει τις νὰ ἦναι διὰ νὰ καταλήξῃ ἕως ἐκεῖ καὶ νὰ ἔχη ψυχὴν τα-

πεινὴν μὴ συναισθανομένην τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν. Εἶμαι μία ἀτυχὴς ἀνατραφεῖσα ἐν τῇ ἐσχάτῃ πενίᾳ. Φέρω ὄνομα γελοῖον κάλλιστα ἀρμόζον εἰς τὴν κατάστασίν μου, Καισαρίνα Βαλοῦς! Οἱ Βαλοῦς εἶνε θήραμα διὰ τὴν ἀστυνομίαν. Ἀξιοθρήνητος γενεά! Ὅταν ἦλθες σύ, σύ, ὁ κόμης Βωνοᾶζ, μ' ἐδελέασεν ἡ ἰδέα ὅτι θὰ ἐσύχναζον ἕνα κόσμον ὑπέρτερον. Ἄ! μάλιστα, μόλις διαφέρει ὀλίγον κατὰ τὴν γλώσσαν αὐτὸς ὁ ἀνώτερος κόσμος! Ἐγνώριζον τὰς γυναῖκας, διότι τὰς ἐνέδουα καὶ τὰς ἤκουον νὰ ὁμιλῶσι μεταξύ των. Δὲν εἶνε ἐπιφυλακτικαὶ ἐνώπιόν μας, καὶ εἰς τῆς ραπτρίας ἐκτιμᾶται κάλλιον μία μαρκησία ἢ εἰς τὴν αἰθουσαν. Εἶνε πελάτιδες. Τὰς σέβομαι δι' αὐτὸ καὶ δὲν λέγω τίποτε! Ἄλλ' οἱ ἄνδρες! Θεέ μου! Κάλλιον νὰ σαρώνης τοὺς δρόμους παρὰ ν' ἀνήκης εἰς τοιοῦτους πασάδες, εἴτε ὑπὸ τὰς διαταγὰς δώδεκα ἡναί τις, εἴτε ἐνός, ὡς ὁ κ. Βωνοᾶζ! Ἐπίστευσα εἰς τὸν ἔρωτα! Μοὶ τὸν ὑπεσχέθης. Καὶ ἤμην πολὺ εὐπιστος δίδουσα ἀκρόασιν! Ὁ ἔρωσ εἶνε ἀπλῆ λέξις. Ἴσως τὸν εὐρίσκει τις εἰς τὴν ἐξοχὴν, δὲν θὰ ὑπάγω νὰ ἴδω... Εἰς Παρισίους, εἰς τοὺς βαρώνους σας καὶ τοὺς οἰκονομολόγους σας... μεταξύ τῶν κύκλων σας... συχνότερον!

Ὡμίλει ἀνευ ἐκρήξεων φωνῶν, ἀταράχως, διὰ φωνῆς δικτικῆς.

Ὁ κόμης ἴστατο ἀκίνητος, ὡσεὶ ὑπνωτισθεὶς ὑπὸ τῶν μεγάλων τῆς τολμηρῶν βλεμμάτων, ἀτινα τὸν ἐμαγνήτιζον. Ἐπεθύμει νὰ διετῆρει τὴν ἐρωμένην αὐτὴν, ἥς τὸ σχῆμα ἐφαίνετο γεγλυμμένον ἐπὶ μαρμαροῦ καὶ προωρισμένον ν' ἀποκρούη τὰς προσβολὰς τῶν ἐτῶν, καὶ ἐδίσταζε τί ν' ἀποφάσισεν, διότι τῷ ἦτο βῆρος ἅμα καὶ ἐμπόδιον.

Ἐψέλλισε δειλὰς τινὰς παρατηρήσεις, καὶ τέλος, ὀχυρωθεὶς εἰς τὸ τελευταῖόν του καταφύγιον,

— Καλὰ! ναί, ὡμολόγησεν, ἔχω καταστραφῆ ἐντελῶς ἢ τοῦλάχιστον πλησιάζω. Ἴδου διατί μ' εὖρες δισταζόντα. ἀναποφάσιστον. Περίμενε! θὰ ἐπανέλθω πλοῦσιος καὶ τότε...

— Θὰ φανῆς γενναϊόδωρος!

— Θὰ σοὶ ἐπιδαψιλεύσω τὰ πάντα...

— Μὲ τὸ χρῆμα ἄλλης; εἶπεν ἐμπαικτικῶς. Εὐχαριστῶ!

Προσεποιήθη ὅτι δὲν ἤκουσε.

— Θέλω νὰ ἐπανορθώσω τὰς ἀπωλείας μου, ἐδήλωσεν ἀπλῶς.

— Νυμφευόμενος μίαν προίκα;

— Γνωρίζεις κανέν ἄλλο μέσον;

— Λυποῦμαι ἐκείνην, ἥτις θὰ σὲ ἀνεγείρῃ.

— Ἡ ἀνάγκη κάμνει τὸν νόμον... Ἐχω νὰ ὑπερασπίσω τὸ ἀτομόν μου... Ζητῶ ὁδὸν σωτηρίας... Θὰ τὴν εὕρω. Εἶπέ μοι ὅτι θὰ ἐπαναβλεπώμεθα... ἐνίστε... συχνάκις! Εἶσαι ἢ καλλιτέρα μου ἀνάμνησις.

— Καὶ σὺ θὰ μοὶ ἦσαι ἡ μόνη... Ὑγίαινε!

— Καλὴν ἐντάμωσιν!

Τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα. Ἐκείνη ἔδωκεν ἀφελῶς τὴν ἰδικὴν τῆς. Ἡσθάνθη ὑπὸ τὸ χειρόκτιόν τῆς πίεσιν ἐλαφροτάτην καὶ ἐμόρφασε περιφρονητικῶς.

Ὁ Βωνοᾶζ οὔτε κἀν τὴν ἔσυρε πρὸς ἐαυτόν, ἵνα τὴν θλίψῃ εἰς τοὺς βραχίονάς του διὰ τελευταίαν φοράν.

Καὶ ἐν τούτοις τὰ λεγόμενά τῆς ἦσαν ἀληθῆ.

Εἰς οὐδένα ἄλλον, πλὴν αὐτοῦ, εἶχε παραδοθῆ.

Καὶ πῶς ἐξῆλθεν ἀσπίλος τοῦ βορβόρου, ἐν ᾧ κατέτριψε τὰ παιδικά τῆς ἔτη; Ἦτο θαῦμα, ἐκ τῶν οὐχὶ σπανίως συμβαινόντων εἰς Παρισίους.

Ἐξῆλθε τοῦ θαλάμου, ὡς εἶχεν εἰσέλθει, ὑπερήφανος, ἀνευ προφανοῦς συγκινήσεως, ἀλλ' ἐν τῷ βῆθει τῆς ψυχῆς τῆς ἀνέβραζεν ὑπόκωφος ὀργή. Ὡμνευε θανάσιμον μῖσος, ὅχι μόνον κατ' αὐτοῦ, ὅστις ἀπέμενε ἐν τῇ ἀναμνήσει τῆς ὡς τραῦμα καὶ ὡς τύψις, ἀλλὰ κατὰ πάντων τῶν ἄλλων.

Καὶ ὠρμίζετο νὰ τοὺς πληρώσῃ δι' ὅλα ὄσα, εἶχεν ὑποφέρει κατὰ τὰ εἴκοσιν ἔτη τῆς ὑπάρξεώς τῆς, νὰ τοῖς ρίψῃ κατὰ πρόσωπον τὸ αἶσχος, τὴν ἀτιμίαν καὶ ὅλην τὴν πικρίαν, ἣν ἠπθάνετο καταπινοῦσαν αὐτὴν.

Τὸν ἐμίσει ἰδίως, ἐκείνον, δι' οὐ ἐθυσιάσε τὰ καλλιτέρα τῆς ἔτη, χωρὶς τῶρα αὐτὸς νὰ τῇ ἀποτεῖν γλυκεῖς τινὰς λόγους εὐχαριστίας καὶ ἀντικαταστήσῃ τὸν διαλυθέντα δεσμὸν διὰ τινος φιλίας.

Ἡ Καισαρίνα εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Βωνοᾶζ δισταζούσα, ἀνήσυχος.

Ὁ ἐραστής τῆς ἠδύνατο νὰ τὴν κατέκτα μὲ κραυγὴν τινὰ πηγαζούσαν ἀπὸ τῆς καρδίας, καὶ τοιαύτην κραυγὴν δὲν τὴν ἀνεῦρεν.

Ἀπῆλθε φέρουσα πληγὴν δηλητηριώδη ἐν τῇ καρδίᾳ. Μόλις εἶχεν ἀπέλθει, ὅτε ὁ ταγματάρχης Καμπεῦρὸλ ἀνέλαβε τὴν θέσιν του.

Ὁ φίλος τοῦ Βωνοᾶζ ὀλονὲν κατέπιπτεν ἐπὶ μαλλον ἐν τῷ πνεύματί του.

— Ἐράνητε πλέον ἢ μέτριος, καλέ μου, εἶπε, κοντὰ εἰς ὅλα τὰλλα, χίλια κανόνια!

— Ἄ! ἐκεῖ ἦσθε; ὑπέλαβεν ὁ κόμης.

— Μὲ εἶχετε λησμονήσει;

— Περίπου.

— Ἦκουα... Ἐβλεπα!... Μὴ δίδετε πίστιν! εἶνε μία κατεργάρα, βροντῆ Θεοῦ!

Ὁ Βωνοᾶζ προσεποιήθη ἀδιαφορίαν.

— Μπα! εἶπε, ἔχετε δίκαιον. Ἐπρεπε νὰ ἔδιδα πέρας. Ἐτελείωσα.

— Τὸν νοῦν σας μόνον!

— Τί δύναμαι νὰ φοβοῦμαι ἐξ αὐτῆς;

— Τὰ πάντα καὶ τίποτε.

— Δὲν γνωρίζετε τὰς γυναῖκας. Ἐν βῆμα νὰ κάμω αὐριον πρὸς τὸ μέρος τῆς καὶ θὰ τρέξῃ ἐδῶ, ὡς εἰς τὸ πῦρ. Ἄλλὰ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ τὸ πράξω

— Εἰσθε βέβαιος;

— Ἐννοεῖται.

— Ἐστῶ, εἶπεν ὁ ταγματάρχης, τὸ ἔδαφος ἔχει καθαρῶς πρὸς τὸ μέρος τῆς κληρονομίᾳ... ὁ ἐραστής ἀνεχώρησεν... Ἴδου ἡ ἐρωμένη εἰς τὸν διάβολον. Κανέν πρόσκομμα πλέον, ἔ; Πρόκειται νὰ φνωῦμεν σοβαροί.

— Θὰ φανῶ.

— Μόλις ἔλθῃ ἡ εὐκαιρία, πρέπει εὐθὺς νὰ τὴν δρᾶξωμεν ἀπὸ τὴν κόμην.

— Εἶμαι ἔτοιμος.

— Καὶ θὰ ἔχω τὸ ἡμισὺ μου ἑκατομμύριον;

— Θὰ τὸ ἔχετε.

— Στρατιῶται, εἰς τὰ ὄπλα!

Ἡγεῖρετο ἵνα ἀπέλθῃ. Ἐρριψε τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τῆς εἰκόνης τῆς Καισαρίνας.

— Ἐξοχὴ κόρη! ἐψιθύρισε.

Ἐψυσεν ἄκροισ δακτύλοις τὴν χεῖρα τοῦ συνενοχοῦ του καὶ ἀπῆλθε.

Καθ' ὁδὸν ἐσημείωσεν ἐπὶ τοῦ χαρτοφυλακίου του τὴν διεύθυνσιν.

«Καισαρίνα Βαλοῦς, ὁδὸς Βινιῶν, εἰς τὴν γωνίαν τοῦ Βουλευτάρτου».

Καὶ ὑποκάτω:

«Λαῦρα, φορέματα καὶ μανδύαι, ὁδὸς Καμβόν».

— Μία κατεργάρα, ἐσκέφθη, τὴν ὁποίαν ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ χρειασθῇ ἀπὸ τὴν πρῶτην ἡμέραν. Ζῶν αὐτὸς ὁ Βωνοᾶζ, νὰ τὰ χαλάσῃ μαζὺ τῆς!

Ἐγνώριζον ἀμρότεροι ποῦ νὰ τὴν ἀνεύρισκον.

ΚΑ'

Συνάντησις.

Ὁ ταγματάρχης Καμπεϋρόλ ἔβαινε τώρα εὐθὺς πρὸς τὸν σκοπὸν του, ὅστις ἡμέρα τῆς ἡμέρας προώδευεν ἐπὶ μᾶλλον. Εἶχε μὲ ὄλην του τὴν ζέσιν ἐπιδοθῆ καὶ πρὸ οὐδενὸς προσκόμματος θὰ ὑπεχώρει πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σχεδίων του.

Ἡ ὄρεξις, ὡς ἡ παροιμία λέγει, τῷ ἤρχετο ἐφ' ὅσον ἔτρωγε.

Μεθυσθεὶς ὑπὸ τῆς εὐκολίας, μεθ' ἧς ἡ τύχη ἐρρίφθη εἰς τοὺς βραχιονάς του, ἠθέλησε νὰ κατακτήσῃ αὐτὴν τελείως, δηλαδὴ νὰ γίνῃ τόσον πλούσιος, ὥστε νὰ μὴ ἔχη τι νὰ ἐπιθυμῇ.

Ἄμα ἐπανελθὼν εἰς Πρεϊλλύ, πρώτην αὐτοῦ μέριμναν ἔσχε νὰ δώσῃ λόγον τῆς ἀποστολῆς του πρὸς τὴν νεαρὰν καὶ ἐμπιστευτικὴν του φίλην.

Ἡ Λευκὴ τὸν περιέμενε μετὰ πυρετώδους ἀνυπομονησίας.

— Λοιπόν; τὸν ἠρώτησε σύρων αὐτὸν κατὰ μέρος ὑπὸ τὰ μεγάλα δένδρα τοῦ δώματος.

Ὁ ταγματάρχης ἔσεισε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐπλατάγησε τὰ χεῖλη.

— Τίποτε εὐάρεστον, εἶπε μετὰ λύπης.

Ἐφερε τὴν χεῖρά της εἰς τὸ στήθος μὲ ἔκφρασιν ἄλγους.

— Ἐὰν περιεμένετε τὴν ἐξ εὐγνωμοσύνης ἀφωσίωσιν, ἔχετε ἄδικον, ὑπέλαβεν ὁ ταγματάρχης.

— Μετέβητε εἰς Βοασσύ;

— Ὄ; μοι εἴχετε παραγγεῖλει.

Ἐξηγήθη μετ' ἀπειρῶν προφυλάξεων, ἀλλ' ἡ ἔννοια τῶν ἐξηγήσεών του ἦτο καθαρὰ.

Ἐπρεπε ν' ἀποβάλῃ πᾶσαν ἐλπίδα τοῦ ν' ἀκούσῃ τι πλέον περὶ αὐτοῦ τοῦ Γεωργίου Δαμβέρτου.

Ἐχει φύγει, καὶ δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ, εἰμὴ μετὰ μακρὰ ἔτη.

Ὁ Καμπεϋρόλ ἀφηγήθη τὰ τοῦ ταξειδίου του μὲ ὄλους τοὺς τύπους τῆς εἰλικρινείας, καὶ ἡ εἰλικρίνεια αὐτῆ δὲν ἦτο πλαστή.

Τὴν φορὰν αὐτὴν δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ ψεῦδος.

Εἶχε μεταβῆ ὁ ἴδιος ἐπὶ τόπου.

Εἶχε παρουσιασθῆ ὡς ἐπισκέπτης εἰς τὸν μέγαν καὶ μεγαλοπρεπῆ πύργον τοῦ Βοασσύ, τὸν ἐγκαταλειφθέντα ὑπὸ τῶν κυρίων του ἀπὸ ἔτους περίπου.

Ἡ οἰκονόμος τῷ ἀπήντησεν ὅτι ἡ δούκισσα εὕρισκετο εἰς τὰς ἐν Βερρὺ γαίας της.

Τότε ἤρξατο ἡ συνδιαλέξις, ἣν ὁ ἰατρὸς διεξαγαγὼν ἐπιτηδεύει, ἠνοιξεν ὀμιλίαν καὶ περὶ τῶν Δαμβέρτων, καὶ ἔλαβε περὶ αὐτῶν παντοειδεῖς πληροφορίες.

Ὁ πατὴρ ἦτο βαθέως τεθλιμμένος. Ὁ υἱός, συλλαβὼν πόθον πρὸς ταξειδία, ἐπεβιάσθη δι' Ἀμερικὴν ἀγγέλλων ὅτι προτίθεται νὰ μὴ ἐπανέλθῃ ἐκεῖθεν.

Ἠγνόνουν εἰς τί ν' ἀπέδιδον τὴν ἀναχώρησίν του. Ἡ ἰδέα τῷ ἐπῆλθεν αἰφνηδῶς, καὶ μόλις ἔλαβε καιρὸν ν' ἀποχαιρετήσῃ τοὺς φίλους του προτοῦ ἀναχωρήσῃ.

Ἐπειτα δὲν ἦτο ἀξιολύπητος. Ἀπεκόμιζε τὸ ὄρατον ποσὸν ἐκτὸν πεντήκοντα ἕως δικασιῶν χιλιάδων φράγκων, ποσὸν μὲ τὸ ὅποσον δύναται τις νὰ ζήσῃ καὶ δοκιμάσῃ ἀνέτως τὴν τύχην του εἰς πάντα τόπον.

Ὁ Γεωργίος Δαμβέρτος δὲν εἶχεν ἐπὶ πλέον ἐκφράσει εἰς τινα τὰ σχέδιά του. Ὁ πατὴρ τὸν εἶχε συνοδεύσει εἰς Χάβερν ἔκτοτε μόλις ἐξήρχετο τῆς οἰκίας του καὶ εἰς οὐδὲνα ὀμίλει.

Ὁ γέρον ἐφαίνετο εἰς ἄκρον τεθλιμμένος· τὸν λέγουν ὅτι δὲν ἔχει πολὺ ἔτι νὰ ζήσῃ.

Ὁ ταγματάρχης Καμπεϋρόλ εἶχε παρουσιασθῆ ὡς φίλος τοῦ φυγάδος καὶ ἐφάνη λίαν ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῆς εἰδήσει.

Ἐν τέλει εἶπε πρὸς τὴν Λευκὴν:

— Βλέπετε· τὸ ἐπεισόδιον ἔληξεν. Ὅπωςδὴποτε οὐδὲν ὄραιότερον αὐτοῦ ἠδύνατο νὰ συμβῇ. Ἐν καθάρισμα μὲ τὸν σπόγγον καὶ τὰ πάντα ἐξηφανίσθησαν διὰ παντός.

Ἡ νεανὶς δὲν ἐσκέπτετο ὁμοίως.

Ἐτήρει ἐν τῇ καρδίᾳ ἀνάμνησιν βαθέως κεχαραγμένην, ἀνεξάλειπτον, ὡς τὰ φυτὰ ἐκεῖνα, ἅτινα μᾶτην ἀποσπᾶτις καὶ ὦν αἱ ρίζαι ἐκτείνονται πανταχόθεν καὶ ἀναφύονται.

Ἐφ' ὅσον αἱ ἐβδομάδες παρήρχοντο, ἡ μελαγχολία της ἐπνουζάνετο.

Κατὰ μῆνα Αὐγούστον, ἦτο ὑπέρποτε τεθλιμμένη.

Ἐπρεπε νὰ τῆ διασκεδάσωσι τὰς ζοφερὰς ἰδέας, αἰτινες τὴν κατεῖχον.

Ἡ δούκισσα τὴν παρέλαβεν εἰς Ἱταλίαν, ὅπου κατεῖχε σημαντικὰ κτήματα εἰς τὰ πέριξ τοῦ Μιλάνου, πρὸς τὸ μέρος τῆς Μόνζας.

Ἐκεῖ, πρὸς τὸ γονιμώτερον μέρος τῆς πλουσίας Λομβαρδίας, ἐγείρεται, ἐν μέσῳ θυμασιῶν φυτειῶν, ὁ γηραιὸς πύργος τῶν Μοντάλτη.

Πρὶν ἔτι ἐγκαταλίπη τὸ Βερρὺ, ἡ Λευκὴ Σαρναίῳ μετέβη διὰ τελευταίαν φορὰν νὰ γονυπετήσῃ ἐπὶ τῶν ὑγρῶν πλακῶν τοῦ κισσοκεποῦς ἐξωκλήσιου, ὄγκου χλόης ὑπομαύρου, ἐν ᾧ διανοίγεται θολωτὸν προπύλαιον ἄγον εἰς ἐσωτερικόν. ἔνθα τὸ φῶς τῆς ἡμέρας εἰσδύει μόνον διὰ τινῶν χρωματιστῶν ὑέλων.

Ἐκεῖ, ἔχυσεν ἄφθονα δάκρυα δεομένη ὑπὲρ τῆς ἀσπίλου ψυχῆς τῶν δύο ἀγγέλων, οἵτινες δὲν ἐγνώρισαν τοὺς δόλους τοῦ κόσμου καὶ οὐ; ἐνόμιζεν ἀναπαυομένους ὑπὸ τὸν ψυχρὸν λίθον, ἐφ' οὗ ἐγονυπέτει.

Τὸ ταξειδίον διεσκέδασεν αἰσίως τὰς σκέψεις της.

Εἰς Λυῶνα, ἡ Λευκὴ Σαρναίῳ ἀνέπνεεν ἤδη ἀνετώτερον.

Ἐν Μασσαλίᾳ, τῆ ἐφαίνετο ὅτι ἐφ' ὅσον ἀπεμακρύνετο, ἐφ' ὅσον ἐπλησίαζον πρὸς τὰς ὄχθας τῆς Μεσογείου, ἐγκατέλειπεν ὀπίσω τὰς λύπας της, ἃς ἔβλεπεν ὡσεὶ ἐξαφανιζομένας ἐν τῷ διαστήματι.

Εἰς Γένουαν ἀνέκτησεν ἐλαφρὰν τινα φαιδρότητα· ἐν Τουρίῳ τὴν ὑπεδέχθησαν μετὰ χαρᾶς οἱ φίλοι τῆς οἰκογενείας της καὶ ἐν Μόνζᾳ ἐνόμισεν ὅτι εὕρισκετο ἐν μέσῳ γηίνου παραδείσου, ἐν τῷ ὀποίῳ αἱ λύπαι της ἀπεκοιμήθησαν.

Ἀπὸ τῶν δωματίων τοῦ γηραιοῦ πύργου τῶν Μοντάλτη, τὸ βλέμμα ἐκτείνεται ἐπὶ μεγαλοπρεπῶν ἀπόψεων.

Αἱ λομβαρδικαὶ πεδιάδες σχηματίζουσι πέλαγος χλόης καὶ διαχρύσων ἀγρῶν, ἀνωθεν τῶν ὀποίων προβάλλουσιν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ χωρίδια καὶ πόλεις μὲ λαμπροὺς θόλους.

Πανταχοῦ ὑπῆρχον ἐκτάσεις πλήρεις παντοειδοῦς φυτείας.

Ἡ δούκισσα ἐπεδαψίλευεν εἰς τὴν ἐγγονὴν της πᾶσαν περιποίησιν μετ' ἄκρας λεπτότητος.

Οὐδέποτε ἡ ἐλαχίστη ἐπιτίμησις ἐξήρχετο τῶν χειλέων της· οὐδέποτε ὑπαινιγμὸς τις διὰ τὰς σκηναὶς τοῦ Βοασσύ ἢ τῆς Ζονσέρης.

Προσεπάθει νὰ τῆ ἐξελείψῃ αὐτὰς τῆς μνήμης. Δι' ἐκείνην, τὸ παρελθὸν αὐτὸ δὲν ὑφίστατο πλέον!

Ἡ Λευκὴ λοιπὸν ἀνέκτα τὴν γαλήνην καὶ τὰς δυνάμεις της ὡς ἀσθενὴς εἰσερχομένη εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀναρρώσεως!

Ἡ σκέψις τῶν τέκνων της τῆ κατέστη ἀσθενὴς καὶ σχεδὸν παρήγορος, ὡσεὶ ἀγγέλων, οὐ; ἔβλεπεν ἐν ὀνείρῳ καὶ οἵτινες ἐξέπνεον ἅμα τῆ ἐξεγέρσει.

Ἄ! ἂν ἡ πτωχὴ μήτηρ ἐγνώριζεν ὅτι ὀλίγα μακρὰν της χιλιόμετρα, ἐν πενιχῷ πανδοχείῳ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἀπὸ Μόνζας εἰς Βεργάμνη, ὑπὸ μίαν τῶν στεγῶν,

αὐτὸν διέκρινεν ἀπὸ τῆς πριγκηπικῆς τῆς διαμονῆς, ἡ μίαν τῶν θυγατέρων τῆς ἀνεπαύετο, ἐν πτωχικῇ λίκνῳ, ἐγκαταλειμμένη εἰς τὰς μισθωτὰς χεῖρας ἀρχαίου σταυλίτου καὶ θεραπευμένης, ἐν μέσῳ παντοειδῶν ἀλητῶν, θὰ ἐφρικία ἐκ τρόμου καὶ ἀγανακτήσεως.

Ἄλλὰ τίς ἠδύνατο νὰ τὴν πληροφορήσῃ περὶ τῆς ἐκεῖ ὑπάρξεως τῆς ἀποκλήρου τῆς;

Τὸ ταξείδιον τῆς Μαγδαληνῆς παρήλθεν ἀπαράτρητον δι' αὐτήν. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀποστολῆς τῆς, ἡ θαλαμηπόλος ἐπέστρεψε παρὰ τῆς κυρίας τῆς.

Τὰ πανδοχεῖον εἶχεν ἀγορασθῆ.

Ἡ Ζουάννα, ἡ ξένη, ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τῶν συγγενῶν τῆς Μιλανναίας ὡς περιουσία. Ἐτέθη παρὰ τὴν θυγατέρα τῶν, μελαγχροινὴν κόρην καλουμένην Λαυρεντίαν καὶ ὁ οἶκος ἐξηκολούθησε τὴν συνήθη πορείαν.

Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ Σιμονέττα καὶ ὁ σύζυγός τῆς ἦρχον τῶρα ὡς κύριοι, ἀντὶ νὰ ὦσιν ὑπηρετῶν.

Ἐν τῷ τόπῳ οὐδεὶς ἐφρόντιζε νὰ μάθῃ περὶ τῆς προσλεύσεως τῆς μικρᾶς. Ἡ ὑπόθεσις οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον ἤγειρε θόρυβον.

Διηγοῦντο μόνον ὅτι ἡ Μαγδαληνὴ εἶχεν ἔλθει ἐπίκουρος τῆς ἀνεψίφας τῆς μὲ οἰκονομίας, κερδηθείσας ἐν Γαλλίᾳ καὶ οὐδὲν πλέον.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας, οὐδεὶς εἰς τὰ περίεξ ἠσχολεῖτο περὶ τούτου.

Περὶ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου εἶχεν ἀνακτῆσαι πλήρη τὴν ὑγείαν τῆς.

Ἡ μητρότης τὴν εἶχεν ἐξωραΐσει. Ἡ λεπτὴ καὶ φιλάσθενος νεανίς καθίστατο γυνή.

Ἡ θαυμαστὴ φύσις, ἐν ἧ ἀνέπνεε τὸ ὠραῖον πλήρες μυρσινῶν, ροιδῶν καὶ κληματίδων ἄλλοις ὁ τόπος αὐτός, ὁ τόσον διάφορος ἐκείνου, ὃν εἶχεν ἀφήσει, μὲ τὰς λεμονέας του, τὰς κυανᾶς του λίμνας καὶ τοὺς ὀρίζοντάς του, ὅπου τὰ ὄρη τοῦ βορρᾶ διέγραφον τὰς ἰοχρούς των κορυφὰς ἐπὶ τοῦ κυανοῦ τοῦ οὐρανοῦ, τῆ παρήγον τὸ ἀποτελεσμα νηπενθοῦς.

Αἱ ἀναμνήσεις τῆς δὲν ἐξηλείφοντο ἐκ βάθους τῆς μνήμης τῆς, ἐπραῦνοντο.

Ἡ δούκισσα ἠθέλησε νὰ ἐπιφέρῃ ριζικὴν θεραπείαν.

Περὶ τὰς πρώτας ἡμέρας Νοεμβρίου, τὴν ὠδήγησεν εἰς Φλωρεντίαν, ἔνθα ἐγνώριζε πάσας τὰς ἐξοχότητας τοῦ τόπου καὶ ἡ ἰδία δὲ κατεῖχε μέγαρον ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ἁγίου Σταυροῦ.

Ἡ ἐκεῖ διαμονὴ τῆς ὑπῆρξε σειρὰ ἑορτῶν καὶ ὑποδοχῶν.

Πρωτῶν τινᾶ ἡ δεσποινὴ Σαρναί, συνοδευομένη ὑπὸ τῆς θαλαμηπόλου τῆς, νεαρᾶς καὶ εὐειδοῦς κόρης τῆς Βρετάνης, καλουμένης Ἄννας Μαρίας, εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Σταυροῦ, ἐν τῶν μάλλον θαυμαστῶν κτιρίων τῆς Τοσκάνης.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐθαύμαζε τὸ μνημεῖον τοῦ Δάντου, τὸν τεσσαράκοντα ποδῶν ὕψος ἔχοντα ἀνδριάντα τοῦ ποιητοῦ τῆς Θείας Κοιμωδίας, παρετῆρσε στρεφομένη ἀνθρωπον, ὅστις ἐφάνετο ὡς ἐν ἐκστάσει πρὸ αὐτῆς.

Δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκρατήσῃ κραυγὴν ἐκπλήξεως.

Ἐπὶ ξένου ἐδάφους αἱ διαχύσεις εἶνε ἐλευθεριώτεραι ἢ ἐπὶ τοῦ γενεθλίου.

Φαίνεται ὅτι συμπατριώτης τις ἀποφέρει ἐπὶ τῶν ὑποδημάτων του ὀλίγον χῶμα ἐκ τῆς γῆς τῆς πατρίδος του καὶ ὅτι τοῦτο ἐν αὐτῷ χαιρετίζομεν.

Ὁ ἀνὴρ αὐτὸς ἦτο ὁ κόμης Φίλιππος δὲ Βωνοᾶζ.

— Ὑμεῖς ἐδῶ! εἶπεν ἡ δεσποινὴ Σαρναί ἀναγνωρίζουσα τὸν ἐν Ζονσέρη γείτονά τῆς.

— Καὶ λίαν εὐτυχῆς διότι σὰς συναντῶ!

— Τί ἤλθετε νὰ κάμετε;

— Ὅ,τι καὶ ὑμεῖς. Ἐρχομαι. Ὅποια μαγεῖται! Τί ἀριστουργήματα!.. Ἐὰ μείνετε ἐδῶ ἐπὶ τινὰ καιρόν;

— Ἄγνοῶ. Πηγαίνω ὅπου μὲ ὀδηγοῦν.

— Ἡ κυρία λὰ Ρὸς Βιλλάρ δὲν ἔχει μέγαρον ἐν Φλωρεντίᾳ;

— Τῷ ὄντι, ὀλίγα βήματα μακρὰν ἀπ' ἐδῶ. Ἡ ἐκκλησία αὐτῆς εἶνε ἡ ἐνορία μας.

— Γνωρίζετε καλῶς τὸν τόπον;

— Πολὺ ὀλίγον. Σπανίως ἔρχομαι καὶ οὐδέποτε διέτριψα ἐπὶ πολὺ.

Ὁ Βωνοᾶζ προσέκλινε μετὰ μειδιάματος.

— Ὅταν κατέχει τις τόσα κτήματα, εἶπε, δὲν δύναται νὰ τὰ κατοικῇ ὅλα.

— Ἐλπίζω ὅτι θὰ ἔλθετε νὰ μᾶς ἴδετε. Ἡ μάμμη μου θὰ εὐχαριστηθῇ πολὺ βλέπουσα ὑμᾶς.

Ὁ κόμης ὑπεκλίθη. Ἐν μέτρῳ καὶ λεπτότητι τελείᾳ συνέταμε τὴν συνδιάλεξιν.

Μόνον τὴν ἰδίαν ἡμέραν παρουσιάσθη εἰς τὸ μέγαρον Μοντάλτη, ὅπου τῷ ὄντι ἔτυχε δεξιῶσεως παρὰ τῆς δουκίσσης ὅχι τόσον ἐγκαρδίου, ὅσον παρὰ τῆς νεᾶ, ἀλλὰ μετὰ τῆς τελείας ἐκείνης συμπεριφορᾶς, ἧς κυρία τοῦ κόσμου οὐδέποτε ἀπομακρύνεται, ἐκτὸς ὅταν ἔχη σοβαροῦς πρὸς τοῦτο λόγους.

Εἰς τὰς ἑνδεκα, ἀφοῦ μετὰ τὴν ἐξοδὸν ἀπὸ τοῦ θεάτρου τῆς Περγόλας, κατόπιν ἐσπερίδος παρὰ τῆς δουκίσσης ἐν μέσῳ τῶν καλλιτεχνικῶν τῆς πολυτελειῶν, ἐφ' αἷς διεκρίνοντο τὰ ἀρχαῖα φλωρεντινὰ μέγαρα, ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Λαγκάρου, συνεχαιρέτο ἑαυτὸν διὰ τὰς προόδους, αἱ ἔκαμεν ἐν τῇ ἐκτιμῆσει τῆς ὑψηλόφρονος γείτονός του.

Ἄλλ' ὅτε μετὰ δύο ἡμέρας παρουσιάσθη ἐκ νέου εἰς τὸ μέγαρον Μοντάλτη ἵνα εὐχαριστήσῃ διὰ τὴν δεξίωσιν, ἧς τὸν ἠξίωσαν, εὔρε τὸ διαίτημα ἔρημον, καὶ ὁ φύλαξ τῷ ἀνήγγειλε τὴν ἀναχώρησιν τῆς δουκίσσης καὶ τῆς δεσποινίδος διὰ Ρώμην, ἀνευ ἄλλων λεπτομερειῶν.

Εἰς Νεάπολιν μόνον τὰς συνήτησε μετὰ δεκαπενθήμερον περιπλάνησιν.

Ἡ ἀδιακρισία ἐφημερίδος τινὸς τῷ ἀπεκάλυψε τὴν δι-εὐθυνσίν των.

Ἦσαν εἰς τοῦ κόμητος Καζόλα, συγγενοῦς των.

Παρουσιάσθη τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἡμέραν.

Ἡ φυγὴ αὐτῆ τῷ εἶχε πειράζει τὰ νεῦρα.

Ἐλθετίς τις ἐνεχείρησε τὸ ἐπισκεπτήριόν του πρὸς τὴν κυρίαν λὰ Ρὸς Βιλλάρ, ἧς τὸ ἔλαβε μὲ προφανῆς κίνημα δυσαρρεσκείας.

Ἐγένετο ὁμῶς κυρία ἑαυτῆς, ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν καὶ διέταξε τὴν πιστὴν τῆς Μαγδαληνὴν:

— Εἰπέ νὰ εἰσέλθῃ.

KB

Ἐξήγησις

Τὸ μέγαρον τῶν κομητῶν Καζόλα ἔχει τὴν πρόσοψίν του κατὰ τὸ ἡμισυ πρὸς τὴν θάλασσαν ἐστραμμένην.

Ἐν Ἰταλίᾳ, αἱ οἰκίαι καλοῦνται μέγαρα καὶ πολλαὶ ἀθλίῳ ἐξωτερικοῦ οἰκίαι ἰδιοποιοῦνται αὐτὸν τὸν τίτλον.

Τὸ τῶν κομητῶν Καζόλα τὸν φέρει ἐπαξίως.

Ἡ δούκισσα εὐρίσκετο ἐν μικρᾷ αἰθούσῃ κοσμουμένη διὰ τοιοχογραφῶν καὶ ἀγούση εἰς ἀπέραντον στοᾶν πλήρη εἰκόνων καὶ ἀγαλμάτων βρυτιμῶν.

Καθημένη ἔμπροσθεν εὐρέος παραθύρου, ἀνοιγομένου ἐπὶ κήπων περιβαλλόντων ἀμφιθεατρικῶς τὸν ὄρμον τῆς Νεαπόλεως, ἐν τῶν θαυμασίων τοῦ κόσμου, ὑπέδειξε διὰ κινήματος ὀλίγον ξηροῦ κάθισμα πρὸς τὸν ἐπισκέπτην πρὸ τοῦ ὁποίου ὤφειλε ν' ἀμυθῇ.

Μὲ τὸ ὄξύ καὶ λεπτόν τῆς ἀντιλήψεώς τῆς, εὐκόλως ἠννοεῖ ὅτι ἡ ἐπιμονὴ τοῦ γείτονός τῆς τοῦ Βερρῦ ὑπέκρυπτε συμφέρον καὶ φιλοδοξίους πόθους, οἵτινες δὲν θὰ ἤργουν νὰ ἔλθουν εἰς φῶς.

Δὲν ἦτο ἀνάγκη ὁ κόμης νὰ τῆ ἐξέθετε τὰ σχέδιά του, ἵνα αὐτὴ τὰ ἐμάντευε καὶ ἐσκέπτετο, ὄχι ἄνευ φόβου, ὅτι τοιαῦται ἀξιώσεις ὄρειλον νὰ ἐστηρίζοντο ἐπὶ τινων μυστηριωδῶν βάσεων, ἴσως ἐπὶ τῆς ἀποκαλύψεως μέρους τοῦ μυστικοῦ, ὅπερ ἐνόμισεν ἐνταφιασθὲν ἐν τῇ μοναζίᾳ τῆς Βρέννης.

Διὸ τὸ μέτωπον τῆς γράϊας ἀλλοκότως ἐσκυθρόπασεν· οἱ ἐν ταῖς κόγχαις των βεβυθισμένοι ὀφθαλμοὶ τῆς προσέλαβον ἔκφρασιν σκληρότητος, ἣτις δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ Φιλίππου Βωνοᾶζ.

Ἐκλινε βαθέως καὶ εἶπε μὲ τόνον ὄλως ἤρεμον :

— Συγγνώμην, κυρία, ὅτι ταράττω τὴν ἀνάπαυσίν σας, ἀλλ' ἡ τιμὴ, ἣν μοὶ κάμνετε, εἶνε διττῶς πολύτιμος. Δὲν ἤλθον ἵνα ἴδω τὴν Ἰταλίαν, ἀλλ' ὑμᾶς.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς δουκίσσης, κρυπτόμενοι ὑπὸ ἀφθόνους ὄφρως, διηυθύνθησαν πλαγίως ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ κόμητος διερευνῶντες αὐτόν.

— Ἐὰν τόσον ἐπιμόνος σας ἠκολούθησα, ὑπέλαβε, τοῦτο διότι ἔχω μίαν παράκλησιν νὰ σας ἀπευθύνω.

— Μίαν παράκλησιν ;

— Ἡ, ἂν προτιμάτε, μίαν ἐξομολόγησιν νὰ σας κάμω.

— Μὲ ὀλίγας λέξεις : ἀγαπῶ τὴν δεσποινίδα Σαρναίου.

— Τὴν ἀγαπάτε !

Ἐκείνη ἐπέρανε μὲ τὸ αὐτὸ γαλήνιον ὕφος :

— Καὶ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σας ζητήσω τὴν χεῖρά της.

Ἐπῆλθε σιγῇ.

Τὸ ζήτημα ἐτέθη καθαρῶς. Ἀδύνατον νὰ ἐτίθετο ἐναργέστερον.

Ἡ δούκισσα ἐξηπλώθη ἐπὶ τοῦ μεγάλου τῆς ἐπιχρυσού ἀνακλίντρου, ὅπερ ἐκάλυπτεν ἄλουργόν ὕψασμα μετὰξινον καὶ περιῆγε τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς ὀροφῆς.

Ἐφαινότο σκεπτομένη· ἀλλ' ἐὰν δὲν ὀμίλει, ἡ περιφρονητικὴ ἔκφρασις τῶν λεπτῶν τῆς χειλέων, ἡ πυχὴ τοῦ μετώπου τῆς οὐδὲν καλὸν προεμήνουον διὰ τὸν φίλον τοῦ δόκτορος Καμπεϋρόλ.

Οὐδὲν ἐκεῖνος ἀπόλεσεν ἐκ τῆς γαλήνης του.

Εἶχε διδαχθῆ τὸ μάθημά του.

Ἡ κυρία λὰ Ρὸς Βιλλάρ, ἀφοῦ ἀνεζήτησεν ἐν τῷ πνεύματι τῆς τύπον οὐδὲν ὑποσχόμενον πρὸς τὸν τολμητιάν, ἐν τῷ ὅποίῳ προησθάνετο ἀντίπαλον, ἀπέληξεν εἰς τὴν τετριμμένην κοινοτυπίαν, τὴν τσακίς τιθεμένην ἐν χρήσει εἰς περιστάσεις ὁμοίας.

— Θεέ μου, κύριε, εἶπε, μὲ φέρετε εἰς δεινὴν ἀμηχανίαν.

Ἡ αἰτησις αὐτῆ μαζὶ κολακεύει, ἀλλ' ὀφείλετε νὰ σκέπτεσθε, ὡς ἐγώ, ὅτι ἡ δεσποινὶς Σαρναίου εἶνε νεαρῶτάτη καὶ δὲν δύναμαι νὰ σκέπτομαι ἀκόμη περὶ τῆς καταστάσεώς της.

Ἐκείνη προσέκλινε μετ' εὐλαβοῦς συγκαταβάσεως.

— Ἄν τοῦτο μόνον ἔχετε νὰ παρατηρήσετε εἰς τὴν αἰτησίαν μου, ἐπανελάβε, θὰ περιμένω... ἀλλά...

— Ἀλλά ; ἠρώτησεν ἡ δούκισσα συμπύσσουσα τὰς ὀφρως.

— Ἐπεθύμουν ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐβεβαιούμην περὶ τῶν προθέσεών σας.

Ἦτο κτύπημα εὐθὺ ἀπαιτοῦν προσβολὴν ἐξ ἐφόδου.

Ἡ Ἰταλίς ἔδηξε τὰ χεῖλη.

Παρετήρει εἰς τὸ ὕφος τοῦ Βωνοᾶζ εἰδός τι εἰρωνείας, ἣτις τὴν ἀνησυχεῖ.

Ἦκολούθησε πλαγίαν ὁδόν.

— Ἀφοῦ ἠθέλετε νὰ μοὶ θέσετε ἐν ζήτημα, εἶπε, διατί δὲν ἐπωφελήθητε τῆς ἐν Ζονσέρη διαμονῆς μου ;

— Διότι εἶχον ἀνάγκην νὰ σκεφθῶ, νὰ σταθμίσω τὴν τύχης μου...

— Καὶ τώρα ;...

— Ἐχω κάμει τὰς σκέψεις μου.

Ἡ κυρία λὰ Ρὸς Βιλλάρ ἐστήριξε τὸν πώγωνά ἐπὶ τῶν ἐρρυτιδωμένων τῆς δακτύλων, καὶ διὰ τόνου ξηροῦ :

— Ἐσκέφθητε ὅτι ἡ αἰτησίς σας ἠδύνατο νὰ γίνη δεκτὴ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, κύριε Βωνοᾶζ ; ὑπέλαβε μετὰ τινος τραχύτητος.

— Τὸ ἤλπισα τρώντι, κυρία δούκισσα !

— Ἐπὶ πλέον πρέπει νὰ ἐγκρίνωμεν ἀξιώσεις, ἃς ἄλλοι δύνανται νὰ θεωρῶσι δικαίας, ἀλλ' αἱ ὅποιαί, κατ' ἐμέ...

— Εἶνε ὑπερβολικαί, δὲν εἶνε ἀληθῆς ;

— Ἴσως.

— Θεέ μου ! κυρία, οἱ Βωνοᾶζ εἶνε καλοὶ εὐπατρίδαι καὶ ἀρχαίου γένους. Δὲν ἔχω τὸ θράσος νὰ σκέπτομαι ὅτι εἶνε ἀντάξιοι τῶν λὰ Ρὸς Βιλλάρ, τῶν συνδεομένων πρὸς τοῦ; Ροᾶν καὶ τόσα ἄλλα μεγάλα ὀνόματα, οὔτε τῶν Μοντάτη, τῶν καταγομένων ἀπὸ τῶν Τριβούλη καὶ τῶν Βαρομῶν. Ἄλλ' ὑπάρχουσι χρωματισμοί, ὧν ἡ ζωηρότης ὀσημέραι ἐλαττοῦται...

— Νομίζετε ;

— Ἰδέτε περὶ ὑμᾶς καὶ παρατηρήσατε τί περὶ αὐτοῦ σκέπτεται τὸ πλῆθος. Ὁ Βωνοᾶζ συνδεόμενος πρὸς τὴν Σαρναίου θὰ κατακτήσῃ τὴν θέσιν του. Ἡ τιμὴ φέρει σήμερον τὸν τίτλον, καὶ πολλάκις τὸ ὄνομα, ὃ δημιουργεῖ τις ὑπερτερὴ ἐκείνων, ἅτινα ἄλλοι ἔλαβον.

Μειδίαμα σαρκαστικὸν ἀνήγειρε τὰ ἄκρα τῶν χειλέων τῆς δουκίσσης.

— Ἄς τ' ἀφήσωμεν, εἶπε. Γνωρίζω αὐτὰς τὰς θεωρίας, δὲν μὲ θίγουν. Ἄν ἄλλο τι δὲν ἔχετε νὰ προβάλητε πλὴν αὐτῶν τῶν τετριμμένων, σας λέγω ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἀπετύχητε ἐν τοῖς σχεδίοις σας.

Ἀδύνατον νὰ περιγραφῆ τὸ ὑψηλόφρον τοῦ τόνου, μεθ' οὗ αἱ λέξεις αὐταὶ ἀπηγγέλθησαν.

Ἐκείνη δὲν ἐταράχθη.

— Ἄ ! ἐπεφώνησεν ἀπλῶς.

— Ἀργότερον, κύριε δὲ Βωνοᾶζ, ὑπέλαβεν ἐκείνη διὰ τοῦ αὐτοῦ τόνου, θὰ συνεχίσωμεν αὐτὴν τὴν συνδιάλεξιν, ἂν ἐπιμένητε, ἀλλ' εἰς Παρισίους, ἀμα τῇ ἐπιστροφῇ μου ἀπ' αὐτῆς τῆς περιοδείας, εἰς τὴν προέβην ἵνα διασκεδάσω ὀλίγον τὸ πνεῦμα τῆς δεσποινίδος Σαρναίου, ἣς ἡ ὑγεία μεγάλως ἐβλάθη ἀπὸ τινων μηνῶν.

Ἦτο πλάγιος τρόπος ἀποπομπῆς.

Ἐκείνη οὐδὲν ἔκαμνε κίνημα.

— Ἦλθον, εἶπε, μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ ἐπιτύχω μίαν ἀπαίτησιν... ἢ καλλίον... μίαν ἐλπίδα..!

— Δὲν σας ἐμποδίζω τοῦ νὰ ἐλπίζετε.

Ἐκείνη ἔσεισε τὴν κεφαλὴν.

— Αὐτοὶ οἱ λόγοι εἶνε ἐνθαρρυντικοί, παρετήρησεν, ἀλλ' ἐπιτρέψτε μοι νὰ σας εἶπω ὅτι τὸ ὕφος, δι' οὗ προφέρονται, διαστρέφει τὴν ἐννοίαν των.

Νέα ἐπῆλθε σιγῇ.

Ἐὰν τὸ ὕφος τῆς Ἰταλίδος ἦτο ἠκιστα ἐνθαρρυντικόν, τὸ τοῦ Φιλίππου δὲ Βωνοᾶζ ὑπέκρυπτε τὴν ἀπειλήν.

Οἱ δύο ἀντίπαλοι ἠτένισαν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀλλήλους διὰ ταχέος βλέμματος.

Ἐκείνη ἐκ νέου ἔλαβε τὸ ἐπιθετικὸν μέρος.

— Βλέπω μέχρι τίνος σημείου διάκεισθε ἐχθρικῶς πρὸς τὰ σχέδιά μου, εἶπε, καὶ ὑπολογίζω νὰ σας μεταπεισῶ ἐξ αὐτῆς τῆς προκαταλήψεως.

— Θὰ τὸ ἴδωμεν, προσέθηκεν ἐκείνη ἡμειγειρομένη.

Ἐκείνη ἐξέτεινε τὴν χεῖρα.

— Ἐὰν ἀγαπάτε, κυρία δούκισσα, εἶπε μετὰ τῆς ἀδιασίστου ψυχραιμίας του, δυνάμεθα νὰ τὸ ἴδωμεν ἄνευ ἀναβολῆς.

— Πῶς ;

— Μὲ σύντομον ἐπεξηγήσιν ἐλευθέριον καὶ σαφῆ. Συνέλαβον τὴν σκέψιν νὰ νυμφευθῶ τὴν δεσποινίδα Σαρναίου καὶ θὰ τὴν νυμφευθῶ.

— Παρὰ τὴν θέλησίν μου ;
— Μὲ τὴν συγκατάθεσίν σας, ἐξ ἐναντίας· τί λέγω ;
τῆ βοθείᾳ σας.

— Μὴ τὴν περιμένετε.

— Ἐχὼ συλλαβεὶ πεποίθησιν ἐπὶ τῆς καλῆς σας διαθέσεως.

Ἡ δούκισσα ἐπανεκάθησεν.

Ἡ περιέργεια τὴν ἐκέντα ζωηρῶς.

— Σὰς ἀκούω, εἶπε, καὶ μοὶ κινεῖτε τὸ ἐνδιαφέρον, τῆ ἀληθείᾳ.

Ἐχὼ ἀνάγκην τοιοῦτου γάμου ! Βλέπετε ὅτι εἶμαι εἰς ἄκρον εἰλικρινῆς. Ἐλαβον παρὰ τῶν γονέων μου σημαντικὴν κληρονομίαν· νεανικαὶ ἀπερικομίσαι τὴν ὑπεθήκευσαν, καὶ διὰ τὴν ὥραν εὐρίσκομαι παρὰ τὰ χεῖλη τοῦ βαρᾶθρου, ὅπερ καλεῖται καταστροφή.

— Ἐξακολουθεῖτε.

Ἡ μετὰ τῆς δεσποινίδος Σαρναίου ἔνωσίς μου θὰ ἦτο δι' ἐμὲ δῶρημα τῆς τύχης. Ἀπὸ τὰ βαθῆ τῆς ἀνάγκης μὲ ἀναβιβάζει εἰς τὰ ὕψη ἀτινα ποθῶ καὶ μὲ τοποθετεῖ τόσον ὕψηλά, ὥστε πᾶσα πτώσις καθίσταται πλέον ἀδύνατος.

— Εἶνε λογικώτατον.

Ὁ Βωνοᾶζ δὲν παρεξέκλινε τῆς ὁδοῦ του.

— Ἐχὼ τριάκοντα καὶ τέσσαρα ἔτη, εἶπε, τὴν ἡλικίαν τῆς φρονήσεως. Εἶμαι ὑγιέστατος. Ἐλπίζω ὅτι τὸ σταδίον μου θὰ ἦνε μακροχρόνιον. Εἶμαι ἀναμάρτητος ὑπὸ τὴν ἐποψίν ἐκείνου, ὃ ἀποκαλοῦσι νόμους τῆς τιμῆς...

Προσῆλωσεν αὐτὸς τῶρα τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς Ἰταλίδος μετὰ ψυχρὰς ἐπιμονῆς, ἥτις ὑπῆρξε δι' ἐκείνην ὀλόκληρος ἀποκάλυψις, πρὶν ἔτι ἐκεῖνος νὰ προσθέσῃ, τονίζων τὰς λέξεις, τὴν ἐξῆς φράσιν :

— Καὶ γνωρίζω ἐνδόξους οἴκους, οἵτινες ἀδυνατοῦσι νὰ εἰπωσι τὸ αὐτό.

— Περί τίνων ὁμιλεῖτε ;

— Εἶνε ἀνάγκη νὰ παρατείνωμεν αὐτὴν τὴν ἐξήγησιν ;

— Τὸ ἀπαιτῶ, κύριε.

— Ἐστὼ Ἡ τύχη μὲ κατέστησε κύριον μυστικοῦ ἐκ τῶν ἀνεκτιμήτων... Τὸ μυστικὸν ἀφορᾷ ὑμᾶς, κυρία δούκισσα.

Ἡ Ἰταλὶς ἐφέλλισεν ἐν ὄνομα μεταξὺ τῶν χειλέων :

— Ὁ Καμπεϋρόλ !

Ἀφ' οὗτου ἠννόησε τὸν σκοπὸν τοῦ κόμητος καὶ ἐμάντευσε τὰ ὄπλα του, εἰς ἕν μόνον ἐσκέπτετο :

— Ὁ Καμπεϋρόλ ! Ἦτο ὁ προδότης, ὁ συκοφάντης !

— Ἀδίκως τὸν αἰτιάζομαι, εἶπε σταθερῶς ὁ Βωνοᾶζ. Ὁ πτωχὸς ταγματάρχης δὲν εἶνε τόσον ἀνανδρὸς ἵνα σὰς προδώσῃ, οὐδὲν τὸ νέον εἶχε νὰ μ' ἐπιπροφέρει.

— Ἀλλὰ τότε ;...

— Μὲ ἀναγκάζετε εἰς τὴν ἀφήγησιν πραγμάτων, ἀτινα ἤθελον ν' ἀπεισώπων.

● — Σὰς ἀπαλλάττω τῶν τοιοῦτων προφυλάξεων.

— Ὅτε ἤλθετε εἰς Βερρῦ, τὸ παρελθὸν φθινόπωρον, τὰ πάντα ἔμαθον δι' ἐνὸς βλέμματος. Ἡ δεσποινὶς Σαρναίου εἶχε περιπέσει εἰς σφάλμα, καὶ ἤλθετε νὰ τὸ κρύψετε εἰς τὰ βάθη τῶν ἑλῶν μας καὶ τῶν δασῶν.

Οἱ δάκτυλοι τῆς δούκισσας ἀνεκινήθησαν σπασμωδικῶς.

— Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀνεζήτησαν μέσον σωτηρίας. Εἰς γάμος μόνον ἠδύνατο νὰ μὲ ἀποκαταστήσῃ εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν... Ἡθέλησα νὰ μάθω...

— Καὶ ἐμάθετε ;...

— Τὰ πάντα... Ἡ τύχη μ' ἐξυπηρέτησε κάλλιον ἢ ὅσον ἠδύναμην νὰ ἐλπίζω. Ἐπέβλεπον τὰ περίξ τῆς Ζονσέρης ..

— Καὶ καλεῖτε ἑαυτὸν εὐπατρίδην !

— Σὰς ἐπρόδωσα ; Κατέπειξα τὸ σκάνδαλον, ἐξυπηρέτησα τὰ ἴδια ὑμῶν συμφέροντα. Εἶμαι φιλόδοξος, ὡς τόσοι ἄλλοι πρὸ ἐμοῦ ! Εἶνε τοῦτο ἔγκλημα ; Ἐὰν ἀνέσκαπτον τὰς ἀπαρχὰς τῶν εὐγενεστέρων οἰκογενειῶν, θὰ ἠρρυθρίων πολλάκις διὰ τοὺς τρόπους, δι' ὧν ἐπέτυχον τὰ

πλοῦτη των ;... Ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν ἐν Ζονσέρη ἀφίξιν σας ἀνεῦρον πρῶταν τινὰ ἡμιθανῆ, ἐγκαταλειμμένον ἐντὸς τοῦ δάσους... ἕνα νέον... τὸ θυμά σας... Τὸν μετέφερα κατ' οἶκον ἀθορύβως... Τίνα ὠφέλησεν ἡ σιγή ; Ὁ νεαρὸς αὐτὸς ἀνὴρ ἦτο ὁ ἐραστής τῆς δεσποινίδος Σαρναίου.

— Σιγώτερα, εἶπεν ἡ δούκισσα ἐξηγηριωμένη.

Ὁ Βωνοᾶζ ἐξηκολούθησεν :

— Ἄ ! γνωρίζετε ἐπιδεξίως ν' ἀπλλάττεσθε τῶν ἐνοχλοῦντων ὑμᾶς καὶ νὰ ἐκδικήτε ἀνηλεῶς μίαν ὕβριν !... Ὁ δυστυχὴς αὐτὸς εἶχε παραδοθῆ εἰς τὴν μανίαν τῶν ζῶων, ὡς οἱ χριστιανοὶ τῶν ἵπποδρομιῶν !... Μόνον ὅτι ἦτο ὠρατος καὶ ἰσχυρὸς !... Τὰ ζῶα δὲν τὸν κατέσχιαν ὀλοτελῶς. Βλέπων τις αὐτόν, ἐνόμιζε μέχρι τίνος σημείου ἠδύνατο ἡ δεσποινὶς Σαρναίου νὰ ἐμαγεύετο καὶ εἰλυέτο ἐκ τῆς θέας του ! Σὰς εἶχον παράσχει μίαν ἐκδούλευσιν καταπνίγων τὴν ὑπόθεσιν... Μοὶ ὄρειλετε δευτέραν, διότι σὰς ἀπήλλαξα αὐτοῦ, τοῦ δυναμένου τὰ πάντα ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς κληρονομίας σας...

— Πῶς ;

— Ἡ δεσποινὶς Σαρναίου τὸν ἠγάπα... ἐμπαθῶς... τὸν ἔπεισα περὶ τοῦ ἐναντίου... Ἐκεῖνος ἐλάτρευε τὴν δεσποινίδα Σαρναίου... Ἀπέδειξα πρὸς ἐκείνην, ἥς ἀξίῳ τὴν χεῖρα, ὅτι ἠδύνατο νὰ παραιτηθῆ αὐτοῦ τοῦ ἔρωτος. Ἐπὶ τέλους, τὰ μέσα δὲν ἐνδιαφέρουν καὶ τ' ἀποσιωπῶ. Προδίδων αὐτόν, ὅστις μοὶ ὄρειλε τὴν ζωὴν, ὑμᾶς ἐξυπηρέτων· τὸ ἀποτέλεσμα ἐπετεύχθη... ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἐξεπατρίσθη... εὐρίσκεται ἐν Ἀμερικῇ... ὁποῦ δὲν μέλλει νὰ ἐπανέλθῃ... ἢ ἂν συμβῆ τὸ ἐναντίον, πρέπει νὰ εὐρῆ τὴν δεσποινίδα Σαρναίου ἔγγαμον...

— Ἐτελείωσαν ; ἠρώτησεν ἡ δούκισσα ἀνυψοῦσα τὴν κεφαλὴν.

Τῆ ἀπέμενεν ἔτι μία ἐλπίς.

Ἐὰν ὁ Βωνοᾶζ δὲν ἐγνώριζε πλειότερα, οὐδὲν εἶχε νὰ φοβῆται. Μία Σαρναίου εἶχεν ἀδυναμίαν τινὰ. Ἐστὼ. Ἀλλ' ἡ ὕψηλὴ τῆς θέσις τὴν καθίστα ὑπερτέραν πάσης δυσφημῆσεως. Καὶ ἐξ ἄλλου, ἀφοῦ ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος εἶχε φύγει μακρὰν, ποτὸς ἠδύνατο νὰ βεβιωσῆ τὴν ἀλήθειαν ἀορίστων κατηγοριῶν, ἃς ὁ ἐραστής αὐτὸς ἔσχε τὴν γενναϊότητα νὰ ἀποσιωπήσῃ διὰ τῆς φυγῆς του ;

Ὁ κόμης ἐμάντευσε τὴν μυστικὴν ἐλπίδα τῆς Ἰταλίδος.

— Ὅτι, σὰς εἶπον εἶνε μὴδὲν, ἐδήλωσεν ἐν συγκρίσει τοῦ ὅ, τι ὑπολείπεται νὰ σὰς ἀνακοινώσω.

Ἡ γραφαία ἔκρυψε τὸ μέτωπόν της μεταξὺ τῶν συνεσπασμένων της δακτύλων, καὶ ἔδηξε τὰ χεῖλη μέχρις αἱματώσεως.

— Ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῆς ἐπιτυχίας μου, ἐξηκολούθησεν, ἐσυνέχισα τὴν ἐπὶ τῆς Ζονσέρης ἐπαγρύπνησίν μου. Λοιπόν, ἰδοὺ ὅ, τι ἀνεκάλυψα. Τὴν νύκτα τῆς πέμπτης πρὸς τὴν ἕκτην Ἰανουαρίου, μεταξὺ τριώρου διαλείμματος, δύο ἄμαξαι ἐξῆλθον τοῦ πύργου. Ἐλαβον τὴν ἀγούσαν εἰς Σατωρῶ. Ἐν τῇ πρώτῃ, ὑπῆρχε χωρὶς ἀγνωστος ἀποκομιζοῦσα βρέφος νεογέννητον. Εἰς τῶν ὑπηρετῶν μου, ἀφοσιωμένος μου, τὴν ἠκολούθησεν ἔφιππος μέχρι Σατωρῶ. Ἦτο μόνη. Ἐκεῖ ἔλαβεν εἰσιτήριον διὰ Λιμόγην· ὃ ἀπεσταλμένος μου ἤκουσε τοὺς κλαυθμηρισμοὺς τοῦ παιδίου ἐν τῷ σταθμῷ... ἐπομένως τὸ παιδίον ἔζη. Μ' ἐρωτήσατε ἂν ἐτελείωσα ; Ἐχὼ καὶ ἄλλα τινὰ ἀκόμη... Εἰς τὰς τέσσαρας ἀκριβῶς, ἑτέρα ἄμαξα ἔλαβε τὴν αὐτὴν ὁδόν.

Ἐἰς λαθροθήρας, κεκρυμμένος ἐν τῷ ἄλσει σας, τὴν εἶδε διαβᾶσαν ἔμπροσθέν του. Ἡ ἄμαξα, ὀδηγουμένη ὑπὸ τοῦ Πουρσαίν, περιεῖχε τὴν θαλαμηπόλον σας καὶ ἕτερον νεογόνον... τὴν ἰδίαν σας θαλαμηπόλον... τὴν Μαγδαληνὴν. Ὁ ὑπῆρέτης μου, ἐν τῇ ἐπανόδῳ του, τὴν συνῆντησε, καὶ, λίαν ἐκπληκτος, ἐτέθη καὶ ἐπ' αὐτῆς τὰ ἴχνη... Εἰς τὸν «Μαῦρον Ἴππον», ἔλειενὸν πανδοχεῖον, πλησίον τοῦ Σατωρῶ, ἡ ἄμαξα ἐστάθη ἐκ τίνος βλάβης...

[Ἐπιταὶ συνέχεια].

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Μετά τινες ἡμέρας, καλὸς τις φίλος μοὶ εὖρε φιλόξενον τινα οἶκον, casa de huespedes, ὡς τοὺς ἀποκαλοῦσιν ἐν Ἰσπανίᾳ, καὶ κατέλυσα ἐν αὐτῷ.

Οἱ φιλόξενοι οὗτοι οἶκοι δὲν εἶνε ἄλλο ἢ οἰκογένεια, αἵτινες παρέχουσι τροφήν καὶ κλίνην εἰς φοιτητάς, ἡθοποιούς, ξένους, μὲ διαφόρους τιμάς, ἐννοεῖται, ἀναλόγως τῆς ποιότητος τῆς τροφῆς καὶ τῆς κλίνης, ἀλλὰ πάντοτε εὐθηνότεροι τῶν ξενοδοχείων καὶ μὲ τὸ ἀνεκτίμητον πλεονέκτημα ὅτι ἐκεῖ ἀναπνέει τις ἀέρα οἰκογενειακόν, συνάπτει φιλικὰς σχέσεις καὶ τὸν περιποιοῦνται μᾶλλον ὡς ἀνθρώπον τῆς οἰκογενείας ἢ ὡς οἰκότροπον.

Ἡ οἰκοδέσποινα ἦτο καλὴ τις κυρία πεντηκοντοῦτις, χήρα ζωγράφου τινὸς σπουδάζοντος ἐν Ῥώμῃ, Φλωρεντία καὶ ἐν Νεαπόλει καὶ διφυλάξαντος καθ' ὅλον του τὸν βίον εὐγνώμονα καὶ προσφιλεῖ ἀνάμνησιν τῆς Ἰταλίας. Καὶ αὕτη δέ, φυσικῶς, ἔτρεφε διὰ τὸν τόπον μας ζωηρότατην συμπάθειαν, μοὶ τὸ ἀπέδειξε δὲ παρευρισκομένη πάντοτε εἰς τὸ γεῦμαί μου, διηγουμένη μοὶ τὸν βίον, τὸν θάνατον καὶ τὰ κατορθώματα ὄλων τῶν συγγενῶν τῆς καὶ ὄλων τῶν φίλων τῆς, ὡς νὰ ἤμην ὁ μόνος ἐμπιστος, τὸν ὅποιον εἶχεν ἐν Μαδρίτῃ.

Ὀλίγους Ἰσπανοὺς ἤκουσα ὁμιλοῦντας τόσον εὐκόλως, τόσον εὐλευθέρως καὶ μὲ τόσην ἀφθονίαν φράσεων, λέξεων, παραβολῶν, παροιμιῶν, ρητῶν.

Τὰς πρώτας ἡμέρας τὰ ἔχασα κυριολεκτικῶς ἠνθούον ὀλίγον, ἔπρεπε νὰ τὴν παρακαλῶ κάθε στιγμήν νὰ ἐπαναλαμβάνῃ· δὲν κατῴρθον νὰ γίνωμαι πάντοτε καταληπτός· ἐνόησα ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὅτι σπουδάζων τὴν γλῶσσαν εἰς τὰ βιβλία, εἶχον ἐξοδεύσει πολὺν χρόνον συσσωρεύων ἐν τῇ κεφαλῇ μου φράσεις καὶ λέξεις, αἵτινες δὲν χρειαζόνται σχεδὸν ποτὲ ἐν τῇ συνήθει ὁμιλίᾳ, ἐνῶ εἶχον παραλήψει πλείστας ἄλλας, αἵτινες εἶνε ἀπαραίτητοι.

Ἐδέησε λοιπὸν ν' ἀρχίσω ἐκ νέου νὰ συλλέγω, νὰ σημειῶνω καὶ πρὸ πάντων, νὰ στέκω πάντοτε μὲ τὰ ὄσα τεταμένα, ὅπως ὠφελοῦμαι, ὅσον ἡδυνάμην, ἀπὸ τὰς συνομιλίαις τῶν ἀνθρώπων. Ἐπείσθην δὲ περὶ τῆς ἐξῆς ἀληθείας: ὅτι εἰμπορεῖ τις νὰ μείνῃ δέκα ἔτη, τριάκοντα, τεσσαράκοντα ἢ ἐν τινὶ ξένῃ πόλει, ἀλλ' ἂν δὲν καταβάλλῃ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς κόπον, ἐὰν ἐπὶ πολλῶν καιρῶν δὲν ἐξακολουθήσῃ σπουδάζων, ἐὰν δὲν στέκῃ πάντοτε, ὅπως ἔλεγεν ὁ Ζούστης «μὲ τὰ μάτιχ ὀλάνουχτα», ἢ δὲν θὰ μάθῃ ποτὲ νὰ ὁμιλῇ τὴν γλῶσσαν, ἢ θὰ τὴν ὁμιλῇ πάντοτε κακῶς. Ἐγνώρισα ἐν Μαδρίτῃ Ἰταλοὺς γέροντας, οἱ ὅποιοι ἔμεινον ἐν Ἰσπανίᾳ ἐκ τῆς πρώτης νεότητός των καὶ οἱ ὅποιοι ὠμίλουσαν φρικωδῶς τὴν Ἰσπανικὴν.

Μεταβαίνων ἀπὸ τὴν γλῶσσαν εἰς τὸν οὐρανίσκον, ἐχρεώσθη νὰ καταβάλλω πολλὴν θέλησιν, ὅπως συνειθίσω εἰς μερικὰ ἐμβάσματα, καρυκεύματα καὶ ροφήματα τῆς Ἰσπανικῆς μαγειρικῆς, καὶ ἐπὶ τέλους τὸ κατῴρθωσα.

Οἱ Γάλλοι, ὅτινες, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς μαγειρικῆς, εἶνε δύστροποι, ὡς παιδία κακοσυνειθισμένα, κατακρίνουσι πολὺ τοὺς Ἰσπανοὺς. Ὁ Δουμάς λέγει ὅτι ἐν Ἰσπανίᾳ ὑπέφερον ἐκ πείνης. Βιβλίον τι περὶ Ἰσπανίας, ὅπερ ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν, λέγει ὅτι οἱ Ἰσπανοὶ ζῶσι μόνον μὲ μέλι, μὲ μύκητας, μὲ αὐγά καὶ μὲ κοχλίας. Πλάνη. Εἰμποροῦν καὶ αὐτοὶ νὰ εἰποῦν τὸ ἴδιον διὰ τὴν ἰδικὴν μας μαγειρικὴν. Ἐγνώρισα πολλοὺς Ἰσπανοὺς, οἱ ὅποιοι ἀηδίαζον βλέποντες ἄλλους νὰ τρώγῃσι μακαρόνια μὲ σάλτσα. Ἀγαποῦν

ὀλίγον τοὺς πλακοῦντας, κάμνουν κατάχρησιν εἰς τὸ λίπος, ἀρτύουν ὀλίγον δυνατὰ τὰ φαγητὰ των, τοῦτο εἶνε ἀληθές, ἀλλὰ δὲν παραδέχομαι ὅτι ἐκ τούτου ἐκόπη ἡ ὄρεξις τοῦ Δουμά.

Εἶνε ἀριστοτέχναι, ἐκτός τῶν ἄλλων, εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν γλυκισμάτων. Τὸ δὲ ἐθνικὸν αὐτῶν φαγητόν, τὸ puchero, ὡς τὸ ὄνομαζουσι, τραγόμενον ὄλας τὰς ἡμέρας παρ' ὄλων, καθ' ὅλην τὴν χώραν, ἀληθῶς τὸ καταβροχθίζουσι μετὰ ροσσινείου λαιμαργίας.

Τὸ puchero εἶνε εἰς τὴν μαγειρικὴν τέχνην ὅ,τι εἶνε εἰς τὴν φιλολογίαν μία ἀνθολογία. Εἶνε ὀλίγον ἀπ' ὄλα καὶ ἀπὸ ὅ,τι ὑπάρχει καλλίτερον. Ἐν καλὸν τεμάχιον βοείου κρέατος βραστοῦ ἀπαρτίζει οἰονεὶ τὸν πυρῆνα τοῦ ἐδέσματος· πέριξ, μία πτέρυξ ὀρνιθίου, ὀλίγον chorizo, λίπος χοίρειον, λαχανικὰ, χοιρομήριον· κάτω δέ, ἀνω καὶ εἰς ὄλα τὰ διάμεσα, garbanzos. Οἱ λαιμαργοὶ προφέρουσι μετ' εὐλαβείας τὸ ὄνομα garbanzos. Εἶνε δὲ ταῦτα εἶδος τι ἐρεβίνθων, ἀλλὰ μεγαλείτερα, τρυφερώτερα, γευστικώτερα. Ἐρεβίνθοι, θὰ ἔλεγεν ἰδιότροπός τις, πεσόντες ἐδῶ κάτω ἀπὸ κόσμον ἄλλον, ὅπου ἡ βλάστησις θερμαίνεται καὶ ζωογονεῖται ἀπὸ ἥλιον ἰσχυρότερον.

Αὐτὸ εἶνε τὸ κοινὸν puchero, ἀλλ' ἐκάστη οἰκογένεια τὸ τροποποιεῖ ἀναλόγως τοῦ βαλαντίου. Ὁ πτωχὸς ἀρκεῖται εἰς τὸ κρέας καὶ τὰ garbanzos ὁ πλούσιος προσθέτει χίλια ἄλλα ἐξαιρετὰ πράγματα. Συνήθως αὐτὸ καὶ μόνον ἀποτελεῖ ὀλόκληρον τὸ γεῦμα, διὰ τοῦτο πολλοὶ δὲν τρώγουν τίποτε ἄλλο. Ἐν καλὸν puchero καὶ μία φιάλη Val de peñas εἶνε ἀρκετὰ δι' οἰονδήποτε. Διὰ τὰ πορτοκάλλια, διὰ τὰς σταφυλάς τῆς Μαλάγας, τοὺς ἀσπαράγους, τὰς ἀγκινάρας καὶ πᾶν εἶδος λαχανικῶν καὶ ὀπωρῶν δὲν λέγω τίποτε, διότι πάντες ἠξέουρον, ὅτι ἐν Ἰσπανίᾳ εἶνε κάλλιστα καὶ ὠραιότατα. Ἐν τούτοις, οἱ Ἰσπανοὶ τρώγουν ὀλίγον, καίτοι δὲ εἰς τὴν μαγειρικὴν αὐτῶν ὑπερέχει τὸ πέπερι, τὸ ἰσχυρὸν ἔμβαμμα, τὸ ἀλυμρὸν κρέας, καίτοι τρώγουν τὰ chorizos, τὰ ὅποια, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, levantan las piedras, ἦτοι καίουν τὰ ἐντόσθια, ἐντούτοις πίνουσι πολὺ ὀλίγον οἶνον.

Μετὰ τὰ ἐπιδόρπια, ἀντὶ νὰ καθίσουν ἐκεῖ πίνοντες ὀλίγον κατ' ὀλίγον καμμίαν φιάλην, πίνουσι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καφφὲ καὶ γάλα, σπανίως δὲ τὴν πρῶτην πίνουσι οἶνον.

Εἰς τὰς κοινὰς τραπέζας τῶν ξενοδοχείων δὲν εἶδον ποτὲ ἕνα Ἰσπανὸν νὰ κενώσῃ τὴν φιάλην, ἐμὲ δέ, ὁ ὅποιος τὴν ἐκέλευον, μὲ παρετήρουν μετ' ἐκπλήξεως καὶ μὲ ἐθεώρουν ὡς σκηνδαλώδη οἰνοπότην.

Εἶνε σπάνιον ἐν Ἰσπανίᾳ, καὶ κατ' αὐτὰς ἀκόμη τὰς ἐορτάς, νὰ συναντήσῃ τις ἕνα μέθυσον, ἀκριβῶς δὲ διὰ τοῦτο, μὲ ὄλον τὸ θερμὸν αἷμα τῶν κατοίκων, τὸ ἐλεύθερον ἐμπόριον τῶν μαχαιρῶν καὶ τῶν ἐγχειριδίων, συμβαίνουν πολὺ ὀλιγώτεροι ἐρίδες μετὰ τραυμάτων καὶ φόνων ἐν Ἰσπανίᾳ παρ' ὅτι νομίζει τις.

Ἀρῶν εὐρέθη ἡ οἰκία καὶ τὸ μαγειρεῖον δὲν μοὶ ἔμεινε πλέον ἄλλη φροντίς ἢ νὰ περιέβῃ τὴν πόλιν μὲ τὸν Ὀδηγὸν ἐν τῷ θυλακίῳ καὶ τὸ σιγάρων εἰς τὸ στόμα.

« mestier facile e piano »¹.

Τὰς πρώτας ἡμέρας δὲν ἡδυνάμην ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ τὴν πλατεῖαν τῆς Puerta del Sol, ἔμεινον ἐκεῖ ἐπὶ ὥρας

ὀλοκλήρους καὶ διεσκέδαζον τόσον, ὥστε θὰ διηρχόμην εὐχαρίστως ἐκεῖ ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν.

Εἶνε πλατεῖα ἀνταξία τῆς φήμης τῆς, ὄχι τόσον διὰ τὴν εὐρύτητα καὶ τὴν ὠραιότητα αὐτῆς, ὅσον διὰ τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τὴν ζωὴν, διὰ τὴν ποικιλίαν τοῦ θεάματος, ὅπερ παρουσιάζει καθ' ὅλας τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας.

Δὲν εἶνε ὅπως αἱ λοιπαὶ πλατεῖαι· εἶνε ἐνταυτῷ αἰθουσα, περίπατος, θέατρον, ἀκαδημία, κήπος, πεδῖον στρατιωτικῶν γυμνασίων, ἀγορά.

Ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τῆς ἡμέρας μέχρι τῆς πρώτης μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥρας, τόση συγκέντρωσις ἀνθρώπων παρατηρεῖται, τόσον πλῆθος λαοῦ πηγαίνει καὶ ἔρχεται διὰ τῶν δέκα μεγάλων ὁδῶν, οἱ ὅποιοι ἀρχίζουσι ἀπ' ἐκεῖ, τόση πολλὴ κίνησις ἀμαξῶν γίνεται, ὥστε σὲ καταλαμβάνει ζάλη.

Ἐκεῖ κλείουσιν οἱ ἔμποροι τὰς συμφωνίας των, ἐκεῖ οἱ ἀεργοὶ δημαγωγοί, ἐκεῖ οἱ ἀνευ θέσεως ὑπάλληλοι, οἱ γέροντες συνταξιῶχοι, οἱ κομποὶ νεανίαι. Ἐκεῖ κερδοσκοποῦσιν, ὁμιλοῦν περὶ πολιτικῆς, ἐρωτεύονται, περιπατοῦν, ἀναγινώσκουσι ἐφημερίδας, καταδιώκονται οἱ ὀφειλέται, ζητοῦνται οἱ φίλοι, παρασκευάζονται αἱ κατὰ τῶν κυβερνήσεων διαδηλώσεις, χαλκεύονται αἱ ψευδεῖς εἰδήσεις, αἱ ὅποιαί κάμνουσι τὸν γῦρον τῆς Ἰσπανίας, ἐπινοοῦνται τὰ σκανδαλώδη χρονικά τῆς πόλεως.

Ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων, τὰ ὅποια εἶνε τόσον εὐρύχωρα, ὥστε νὰ δύνανται νὰ περιλάβωσι τέσσαρες ἀμάξαι κατὰ μέτωπον βαινούσας, πρέπει νὰ ἀνοίγη τις διὰ τῆς βίας τὴν δίοδον. Ἐν τῷ χώρῳ μιᾶς λιθίνης πλακῶς βλέπετε ἕνα κλητῆρα, ἕνα πώλητὴν πυρείων, ἕνα μεσίτην, ἕνα ἐπαίτην, ἕνα στρατιώτην, ὅλους εἰς ἓν σύμπλεγμα.

Διέρχονται ὁμάδες μαθητῶν, ὑπηρέτριαι, στρατηγοί, ὑπουργοί, χωρικοί, toreros (ταυρομάχοι), κυρίαί. Ἀληταὶ ἐνδεεῖς, οἱ ὅποιοι σὰς ζητοῦν ἐλεημοσύνην κρυφὰ εἰς τὸ οὖς, διὰ νὰ μὴ τοὺς ἴδωσι, μεσίται, οἱ ὅποιοι σὰς προσβλέπουσι μὲ ὄμμα ἐρωτηματικόν, γυναῖκες ἐλαφραὶ, αἱ ὅποιαί σὰς ὠθοῦν μὲ τὸν ἀγκῶνα. Πανταχόθεν πῖλοι ἐναέριοι, μειδιάματα, χειραψίαι, χαιρετισμοὶ εὐθυμοί, φωναὶ βάρδα ἐμπρός, ἀχθοφόρων φορτωμένων καὶ μικρεμπόρων μὲ τὸ φορητὸν ἐργαστήριόν των εἰς τὸν λαϊμόν, κρυγαὶ ἐφημεριδοπωλῶν, ὀξεῖται φωναὶ ὑδροπωλητῶν, ἡχοὶ κεράτων τῶν λεωφορείων, κτύποι μαστιγῶν τῶν ἀμαξῶν, κρότοι ξιφῶν, κρούσεις κιθάρων, ἄσματα τυφλῶν.

Ἐπειτα διαβαίνουσι τὰ συντάγματα μὲ τὰς μουσικὰς των, διέρχεται ὁ βασιλεὺς, καταβρέχεται ἡ πλατεῖα μὲ κρουνοὺς ὕδατος, ἐξακοντιζομένους ὑψηλὰ καὶ διασταυρούμενους εἰς τὸν ἀέρα, ἔρχονται οἱ κομισταὶ τῶν προγραμμάτων ὅπως ἀναγγεῖλωσι τὰς θεατρικὰς παραστάσεις, εἰσβάλλουσι σῆνοι ἀγυιοπαίδων μὲ δέσμας παρασημασμάτων, ἐξέρχεται στρατεύμα ὑπαλλήλων ἀπὸ τῶν ὑπουργεῖα, ξαναπερνοῦν αἱ στρατιωτικαὶ μουσικαὶ, τὰ ἐργαστήρια φωτίζονται, τὸ πλῆθος γίνεται πικνότερον, αἱ ὠθήσεις τῶν ἀγκῶνων πολλαπλασιάζονται, αὐξάνει ἡ βοή, ὁ θόρυβος, ἡ κίνησις. Καὶ δὲν εἶνε κίνησις λαοῦ πολυασχόλου. Εἶνε ζωηρότης ἀνθρώπων φειδρῶν, εἶνε εὐθυμία ἀπόκρεων, ἀργία ἀνήσυχος, ἀναβρασμός, πυρετὸς ἡδονῆς, ὅστις σὰς καταλαμβάνει καὶ σὰς κρατεῖ ἐκεῖ ἢ σὰς παρακινεῖ νὰ γυρίζετε ὡς τυλιγάδι, χωρὶς νὰ σὰς ἀφίνη νὰ ἐξέλθετε ἀπὸ τὴν πλατεῖαν. Περιέργεια οὐδέποτε κουραζομένη, εὐχάριστος πόθος νὰ διέρχεσθε ἐκεῖ τὰς ὥρας σας τερπόμενοι, περὶ οὐδενὸς νὰ σκέπτεσθε, νὰ ἀκούετε φλυαρίας, νὰ μωρολογῆτε, νὰ γελάτε. Τοιαύτη εἶνε ἡ περίφημος πλατεῖα τῆς Πύλης τοῦ Ἡλίου.

Μίαν ὥραν ἀρκεῖ νὰ μείνη τις ἐκεῖ, διὰ νὰ γνωρίσῃ ἐξ ὄψεως, ὑπὸ τὰς διαφόρους αὐτοῦ ἐπόψεις τὸν λαὸν τῆς Μαδρίτης.

Ἡ κατωτέρα τάξις τοῦ λαοῦ ἐνδύεται ὅπως εἰς τὰς μεγάλας ἡμῶν πόλεις· οἱ δὲ τῆς ἠνωτέρας τάξεως κύριοι,

ἐὰν ἀφαιρέσητε τὸν μανδύαν, τὸν ὅποιον φέρουσι τὸν χειμῶνα, ἀκολουθοῦσι τὸν συρμόν τῶν Παρισίων, καὶ εἶνε πάντες ἀπὸ τοῦ δουκὸς μέχρι τοῦ τελευταίου ὑπαλλήλου, ἀπὸ τοῦ ἀγενείου νέου, μέχρι τοῦ κλονιζομένου γέροντος, μετ' ἀκρας ἐπιμελείας, κομψότητος καὶ καθαριότητος ἐνδεδυμένοι, μὲ ἀρώματα, μὲ χειρόκτια, ὡς νὰ ἐξῆλθον τὴν στιγμήν ἐκείνην ἀπὸ τὸ καλλωπιστήριον.

Ἐπὶ τὴν ἔποψιν ταύτην ὁμοιάζουσι τοὺς Νεαπολίτας· ὠραταὶ μαῦραι κόμαι, πώγωνες περιποιημένοι, χεῖρες καὶ πόδες γυναικεῖοι. Σπανίως βλέπετε πῖλους χαμηλοῦς, ὅλοι ὑψηλοί, καὶ ἔπειτα ράβδοι, ἀλύσεις, ἀρτήματα, καρφίδες καὶ ταινίαι εἰς τὰς κομβιοδόχους κατὰ χιλιάδας.

Αἱ κυρίαί, ἐξαιρουμένων ἑορτασίων τινῶν ἡμερῶν, ἐνδύονται ἐπίσης κατὰ τὸν γαλλικὸν τρόπον. Αἱ γυναῖκες τῆς μεσαίας τάξεως φέρουσιν ἀκόμη τὸ χλανιδίον. Τὰ ἀρχαῖα μεταξωτὰ ὑποδήματα, ἡ reineta¹, τὰ ζωηρὰ χρώματα, τὸ ἐθνικὸν ἔνδυμα, ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἐξέλιπε.

[Ἐπιτετὴ συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΜΗΤΣΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ ΚΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΑΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ

Ἦτο ψυχρὰ, συννεφώδης ἡ δευτέρα ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων, καθ' ἣν ὁ καχεκτικὸς πορθημὸς τοῦ Ἀσπροποτάμου, μὰς διεπόρθησε μὲ τὴν περαταριάν του ἐκ τῆς Αἰτωλικῆς εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην τοῦ χωρίου τῆς Κατοχῆς. Ἡ νύξ εἶχε προηγηθῆ βροχερά, καὶ τὸ ἔδαφος ἀνέιδε βαρείας ἀναθυμιάσεις, ὑπὸ τὴν ὑγρὰν του ἐπιφάνειαν. Ἐγγὺς σχεδὸν τῶν χειλέων τοῦ ἀργυροδίνου Ἀχελφῶ εἶνε ἐμπηγημένοι αἱ πρῶται καλύβαι τοῦ χωρίου, ἐκτισμένον ἀνωφερῶς ἐπὶ πετρώδους λόφου. Ἀπὸ μακρὰν ἀκόμη τὸ βλέμμα προσπίπτει ἐπὶ ἐρειπιωμένου τινὸς κτιρίου, δεσπόζοντος ὅλων τῶν ἄλλων οἰκιῶν ἐπὶ τῆς κορυφῆς βράχου. Ἡ ἐρυθρωπὴ καὶ πένθιμος ἀποψὶς του μοὶ ἔφερον εἰς τὸν νοῦν τοὺς φανταστικούς ἐκείνους πύργους τοῦ μεσαίωτος, καὶ ἡ πυκνὴ ὁμίχλη τῆς χειμερινῆς πρωίας, ἣτις ἐπεκάλυπτε διὰ τοῦ μυστηριώδους πέπλου τῆς ὀλόκληρον τὸ χωρίον, καὶ τὰ μέγαρα βαθύχρωμα σύννεφα, ἄτινα κατήρχοντο πενήθμως ἐπὶ τῶν πέριξ λόφων, ἐνέτειναν ἐπὶ τὰ μείζω τὴν πρώτην σκέψιν μου, καὶ ὁ νοῦς μου ὅλος, ἀπορροφηθεὶς ὑπὸ τῆς ιδέας ταύτης, ἀφηρητάσθη πρὸς τὰς ζοφεράς ἐκείνας πτήσεις, καὶ ἐμπνέουσιν οἱ μυστηριώδεις χρόνοι τῶν σταυροφοριῶν. Ἄλλ' αἱ πρῶται γοηραὶ ὕλακαὶ τῶν μολοσσῶν τοῦ χωρίου, οἵτινες ἔτρεξαν πρῶτοι πρὸς ὑπάντησίν μας, μὲ ἠνάγκασαν, μιμούμενος τὸν σύντροφόν μου, ν' ἀφήσω τὰς σκέψεις μου ταύτας εἰς τὴν τύχην των, καὶ νὰ λάβω κ' ἐγὼ προφυλακτικὰ μέτρα, ἀμύνης μέτρα, κατὰ τῆς οὐχὶ πολὺ φιλοξένου ὑποδοχῆς τῶν κυνῶν τοῦ χωρίου, ἀποσπῶν ἐγκαίρως σοβαρὸν πάσσαλον ἐκ παρατυχούσης τινὸς ἐκεῖ αἱμασιᾶς. Τὸ χωρίον κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἠσχολεῖτο εἰς τὰς Χριστουγεννιάτικας εὐωχίας του. Ἡκούοντο συνεχῶς οἱ ὀξεῖς, παρατεταμένοι γουλλισμοὶ τῶν σφαζομένων χοίρων, τοῦ ἰδιαίτερου αὐτοῦ θύματος κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, καθ' ὅλας τὰς διεθυνας. Πυκνοὶ δὲ κάπνοι ἀνελίσσοντο ἐκ τῶν στεγῶν τῶν καλυβῶν χαρμοσύνης πρὸς τὸν σκυθρωπὸν οὐρανόν. Τὰ δένδρα τῶν κήπων καὶ τῶν ἀγρῶν, ἐξέτεινον γυμνοὺς, σκελετώδεις τοὺς κλάδους των πέριξ. Μόνον πρῶτοιμιοί τινες ἀμυγδαλιές, ἠπλων δροσοστόλιστον τὴν ὀλόλευκον στολὴν των πρὸς τοὺς φειδρούς πτερυγισμοῦ τῶν μικρῶν σπίνων. Χωρικάι τινες

¹ Εἶδος κεινίου.

πελιδιναί, μὲ καταπεπονημένην ὄψιν, γυμνόποδες, μὲ τὰς στάμνας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κατερχόμεναι πρὸς ἀρδευσιν ὕδατος ἐκ τοῦ ποταμοῦ, μᾶς ἔδωσαν τὰς πρώτας πληροφορίας περὶ τοῦ οἰκήματος, ἐν ᾧ ἐμέλλομεν νὰ διέλθωμεν τὴν νύκτα.

Μετ' οὐ πολὺ ἐκαθήμεθα ροφῶντες τὸν ἀπαραίτητον καφέ, ἐπὶ τῶν ξυλίνων σκαμνίων καφεναίου τινὸς εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωρίου. ἔκτεινομένην ἐπὶ τῆς ὑψηλοτέρας κορυφῆς τοῦ λόφου. Ἡ μικρὰ πλατεῖα κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην παρουσίαζε θελκτικὴν εὐροτάσιμον ὄψιν, πρᾶγμα πολὺ σπάνιον εἰς τὰ χωρία, ἐνθα ὁ συνεχὴς καὶ μονότονος ἐργατικὸς βίος, σπανίως ἐπιτρέπει νὰ ἐμφανισθῇ ἡ ποιητικὴ ὄψις τῶν πανηγύρεων. Ζωηροὶ ὅμιλοι καθαροεντυμένων φουστανελλοφόρων διεσταυροῦντο ἐν τοῖς πέριξ μαγαζείοις, πίνοντες γιὰ τὸ καλὸ τῆς ἡμέρας. Παρεκεῖ δὲ παρὰ τὸν περίβολον τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, εἰς τὸ εὐρὺ ἀπλωμα τοῦ Ἰσοστρώτου χοροστασίου, οἱ λεβέντες κ' αἱ λυγερὰὶ τοῦ χωρίου ἐρούθμιζον τὰς χαριέσσας κινήσεις τοῦ δημοτικοῦ χοροῦ των, ὑπὸ τὰς ὀξείας ἀπηγήσεις τῶν ζουρνάδων, καὶ τὸν βρῦν δούπον τοῦ νταουλίου. Καὶ ἐκυμάτιζον ὀλόγυρα εἰς τὸν ἀέρα αἱ πράσιναί, αἱ ἐρυθραί, αἱ πολυχρῶμοι ποδιὲς τῶν λυγερῶν, καὶ αἱ χιονώδεις φουστανέλλαι τῶν λεβέντων, καὶ τὰ μελανὰ μανδήλια τῶν μητέρων, καὶ τῶν γραιδίων, παρακολουθούντων ἀκινήτων, σοβαρῶν, μ' ἕνα ἀόρατον μειδιάμα ἐπὶ τῶν χειλέων, μὲ τὸ ἐταστικὸν βλέμμα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, τοὺς συχοῦς ἐλιγμοὺς καὶ τὰς συχοτέρας κύψεις εἰς τὰ τεχνικὰ τσακίσματα τῶν χορευτῶν, καὶ ἀνακινούντων κατόπιν μεταξὺ των, μὲ τὸ σοβαρὸν ὕψος τῆς ἰδίας πείρας, τὰς ἐπ' αὐτῶν διαφόρους κρίσεις καὶ γνώμας των... Ἀλλὰ τὴν ἀρκετὰ διασκεδαστικὴν ταύτην σκηνὴν διέλυσε μετ' ὀλίγον ὀρητικὴ βροχή.

Κατὰ τὴν ἐσπέραν, ὅτε ὁ οὐρανὸς ἀνέδειξεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὴν γαλανὴν στολὴν του, καὶ ὅτε ὁ ἥλιος, κλίνας πρὸς τὴν δύσιν του, πρὸς τὰ βουνὰ τῆς ἀναδυομένης κάτω εἰς τὸ βάθος τοῦ ὀρίζοντος Ἰθάκης, ἐχρύσωνε διὰ τῆς ἀσθενοῦς, ἀτόνου λάμπειας του, τὰς ὑγρὰς στέγας τῶν καλυβῶν καὶ τῶν οἰκημάτων τοῦ χωρίου, ἐπήραμεν τὴν δυτικὴν κατωφείριαν τοῦ χωρίου, καὶ διὰ μικρᾶς κλίσεως ἀνήλθομεν τὴν κορυφὴν κυρτῆς τινος ράχους χάριν περιπάτου. Καθ' ὅλον τὸ βραχὺ διάστημα τῆς ἡμέρας ἐπληττον φοβερά. Εἶχα ἐκδράμη ἕως ἐκεῖ, ἀκολουθήσας τὸν σύντροφόν μου, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ξεσκάσω ὀλίγον, ἀλλ' ἀπροσδοκῆτως ἡ βροχερὰ ἡμέρα διέψευσε τὰς προσδοκίας μου. Ἀφοῦ ἐχασμῆθην ἀρκετὰ ἐπὶ τῶν σάκκων παντοπωλείου τινός, ἐν ᾧ εἶχον συναθροισθῆ πολλοὶ χωρικοὶ συζητούντες καὶ κοιτοπινοῦντες, ἀφοῦ περιήλθον τὰς ἀγυιάς τοῦ χωρίου, ἀσυνειδήτως ἀκολουθῶν τοὺς συντρόφους μου, καὶ σκοנדάπτων ἀνὰ πᾶν βῆμα ἐπὶ τῶν ἐξεχόντων κοπτερῶν λίθων, ἀφοῦ ἤκουσα ἀρκετὰ «καλῶς ὄρισατε» ἐκ τῶν φιλοξένων χωρικῶν, ἀφοῦ ἐσυστήθην τέλος καὶ εἰς τὸν ἱατρὸν τοῦ χωρίου, ὅστις ἐξήρχετο τὴν ὥραν ἐκείνην μὲ πλήρη κυνηγεσίου ἐνδυμασίαν, μὲ τὸ δίκανον ὑπὸ μαλῆς, καὶ μὲ δύο φοβερὰ ματουῦχλια ἀνὰ μέσφ δύο μακρῶν παραγαθίδων, πηγαίνων οὕτω, νὰ κτυπήσῃ μπεκάτσες ἔς τὸ καρτέρι, ἠσθάνθην τέλος μεγάλην ἀνακούφισιν εὐρεθεῖς αἰφνης ἐπὶ τοῦ ὑψώματος ἐκείνου, περιλουσμένου ὄλου ὑπὸ τῆς ροδοχρόου λάμπειας τῆς δύσεως. Αἱ μακρὰὶ ὀλόγυρα λοφοσυραί, καὶ αἱ ἀνὰ μέσφ αὐτῶν σχηματιζόμεναι εὐρεταὶ λεκάναι πεδιάδων, εἶχόν τι τὸ μαγευτικὸν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν. Ἐνῶ αἱ ἐντὸς διαφανῶν συνιέφων ὑποκρυπτόμεναι κορυφαὶ τῶν Ἀραποκεφάλων ὀρέων, ἀναφανισμένων ὀπισθεν τῆς μακρᾶς σειρᾶς τῶν Αἰτωλικῶν ὀρέων, καὶ τοῦ Ἀρακύνθου, καὶ τῶν καταφύτων σειρῶν τοῦ Κατσᾶ, καὶ παραπέρα ἡ ἀγριωπὴ Βαράσουβα ἐκλείον τὴν σκηνὴν τοῦ πανοράματος διὰ τῆς εὐρείας εἰσβολῆς τῆς λιμνοθαλάσσης τοῦ Μεσολογγίου. Ὅπισθεν δὲ ὁ ποιητικὸς Τρί-

καρδος, αἱ ὀδοντωταὶ προεξοχαὶ τῶν βραχυδῶν νήσων τῶν Ὀξείων, καὶ αἱ γαλαναὶ ἀποχρώσεις τοῦ γυμνοῦ καὶ φαλακροῦ Κάπρου τῆς Κεφαλληνίας ἐξέτεινον εὐρὺ κύκλον περιζωννύοντα τερπνῶς τὸν ὀρίζοντα. Περὰ τὰ λιμνάζοντα ὕδατα μικρᾶς κοιλάδος, λευκόμορφον ποίμνιον ἐποτίζετο, διαχύνον εἰς τὸν ἀέρα ὀλόγυρα βελάσματα, εἰς ᾧ ἀνταπεκρίνοντο τὰ ἐρωτικὰ μυκήματα βοσκούσης ἐκεῖ που ἀγελάδος. Ἡσθάνθην τὴν ἀνάγκην νὰ ὁμολογήσω καθ' ἑαυτόν, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνοιξέως, ἡ ζωὴ εἰς τὴν εὐχάριστον ἐκείνην ἐρημίαν θὰ ἔρρει θελκτικὴ, ὠραία, γοργή, ὡς ὁ εὐρὺς ροῦς τοῦ Ἀχελφίου, κατερχομένου κάτω πρὸς τὰς ἐκβολὰς του, ὡς τεράστιος ἀργυροῦς ὄφις.

Ἐκαθήσαμεν παρὰ τὴν βᾶσιν κρημισμένης παλαιᾶς ἐκκλησίας, ἢ μᾶλλον μοναστηρίου τινός ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς ἐπαναστάσεως, τοῦ ὁποῦ οἱ ἡμίκλημοι τοῖχοι περιεβάλλοντο ὑπὸ τοῦ πενήμου μανδύου τοῦ ἄλλοτε, τοῦ ὁποῦ ἡ θλιβερὰ ἐνατένισις καὶ ἡ θλιβερωτέρα ἀνάμνησις πῆζει τόσον πικρῶς τὴν καρδίαν μας. Ἐκεῖ πλησίον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου, ὑψοῦτο μικρὸς ὄγκος χώματος, πλήρης πετρῶν. Ἦτο τὸ μνήμα ἀτυχοῦς τινος νέου, εὐρόντος σκληρὸν θάνατον εἰς τὰς ἀργυρὰς δίνας τοῦ ποταμοῦ, πρὸ πολλῶν ἐτῶν. Δὲν ἤξεύρω, διατί εἰς τὴν θέαν τοῦ ληομνημένου ἐκείνου μνήματος, καὶ εἰς τὸ ἐγκαταλειμμένον ἐκεῖνο οἰκοδόμημα, ἠσθάνθην πρὸς στιγμὴν τὴν καρδίαν μου καταθλιβομένην εἰς τὰ στήθη μου, ἐνῶ ὁ νοῦς μου ἀνελογίζετο ἀκουσίως ἐαυτοῦ τοὺς στίχους τοῦ ποιητοῦ τῶν Ἐρειπίων :

Ἐκεῖ ποῦ ἦταν ἄλλοτε μαρμάρينو παλάτι
ἢ πύργος σιδερόφρακτος, ἢ ἐκκλησιὰ ἁγιασμένη,
διέβηκε ὁ Χάρος κ' ἔρριψε τὸ βάσκανόν του μάτι
καὶ τότε ἄλλο δὲν μένει
παρὰ νεκρὰ χαλάσματα, οἱ γκρεμισμένοι τοῖχοι.

Μὲς ἔς τὴν καρδίαν μου ποῦ ἡ χαρὰ τὴν εἶχε σὰν παλάτι
καὶ λειτουργοῦσε ὁ ἔρωτας σὰν σ' ἐκκλησιὰ ἁγιασμένη,
διέβηκε ἡ λύπη κ' ἔρριψε τὸ βάσκανόν της μάτι
καὶ τότε ἄλλο δὲν μένει
παρὰ νεκρὰ χαλάσματα, οἱ θλιβεροὶ μου στίχοι.

Ἄ ! ποιηταὶ ! ἐκ τῆς ἐρειπιωμένης καρδίας σας ἀπομένει τοῦλάχιστον κᾶτι, ἀπομένουσιν οἱ ὠραῖοι, οἱ θλιβεροὶ σας στίχοι, ἐνῶ ἐκ τῆς σβεσθείσης ἐκείνης νεότητος, ἐκεῖ, ἐντὸς τοῦ ἐρήμου ἐκείνου μνήματος, ἀνευ ἐνός σταυροῦ, ἐνός κηρίου, τί ἀπέμεινεν ;...

Οἱ σύντροφοί μου, εὐτυχέστεροι ἴσως ἐμοῦ, μακρὰν τοῦ ν' ἀπαγγέλλωσι στίχους—ἔστω καὶ καθ' ἑαυτούς—ἠλεκτρίσθησαν ἴσως ἐκ τῶν λαρυγγισμῶν τῶν ζουρνάδων, ἠχούντων εἰσέτι εἰς τὸ χωρίον, κ' ἤρχισαν εὐθύμως ἀλλοτρες ἕνα Ξερομερίτικο τραγοῦδι, ὅτ' ἐξαπίνης, ὁ ἔτερος ἐξ αὐτῶν, ἀνυψώσας τὴν χεῖρα πρὸς τὸ ὑπερέχον ἐρυθρωπῶν οἰκοδόμημα ἀνὰ μέσφ τοῦ χωρίου, ὅπερ τὴν πρῶταν τοσοῦτον μου ἐκίνησε τὴν περιέργειαν μὲ τὴν φανταστικὴν ἀποψίν του, ἐρυθρότερον τότε ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ δύοντος ἡλίου, ἀνεφώνησεν ἀφελῶς :

— Νά ! κ' ἡ Κούλια τῆς κυρῆς Βασιλικῆς !...

Ἡ Κούλια τῆς κυρῆς Βασιλικῆς ! Δὲν ἠλπίζα ν' ἀκούσω τὴν ποιητικὴν ταύτην ἀπήχησιν, ἢ ἐγκλείει τὸ ὄνομα τῆς διασήμου τοῦ σατράπου τῶν Ἰωαννίνων συζύγου, κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν. Εἶχα ἀκούσῃ, εἶχα διαβάσῃ κᾶπου, ἄλλοτε, ὅτι ἡ κυρὰ Βασιλικὴ ἀπέθανε εἰς τὰ πέριξ τοῦ Αἰτωλικοῦ, ἀλλὰ δὲν εἶχον καμμίαν σαφῆ ἰδέαν περὶ τῶν τελευταίων ἐτῶν τοῦ ἀτυχοῦς τέρματος τῆς ἰσχυρᾶς ταύτης γυναικὸς παρὰ τῆς τίγριδι τῶν Ἰωαννίνων, καὶ διὰ τοῦτο ἐπλησίασα σιμότερα τὸν σύντροφόν μου, ὅστις, καθ' ὁ κάτοικος τοῦ χωρίου, θὰ ἐγνώριζε τινὰς λεπτομερείας περὶ αὐτῆς, ὑποκεντήσας τὴν ὁμιλίαν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος. Ἀλλ' ἀτυχῶς δὲν ἔμαθα οὐδὲν ἕτερον ἀξιοσημείωτον περὶ αὐτῆς, εἰμὴ ὅτι ἐν τῇ ἡμικρήμῳ ἐκείνῃ οἰκοδομή-

ματι, ἐν ᾧ ἀπεχώρησε μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ τὴν εἰς Προύσαν ἐξορίαν τῆς, κατεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν πότοις, ἀφοῦ ἐπάντρευσεν μετὰ τινος παρθένου τοῦ χωρίου, τὸν ἕνα ἀδελφόν τῆς, τὸν Βένη Σίμον, τοῦ ὁποίου ὁ τάφος ὑπάρχει ἀκόμη ἐν τῷ παρακειμένῳ τῆς Κούλιας ναφῷ τοῦ ἀγίου Δημητρίου, κ' ἔκλαψε τὸν ἄλλον, τὸν ἀνδρεῖον ὄπλαρχηγόν τῆς Πλεσοβίτσας, γενόμενον ἐξαφνα ἀφαντον. Ὅταν ἐπανήλθομεν εἰς τὸ χωρίον, ὁ ἥλιος εἶχε πέση πλέον, καὶ τὰ σύννεφα ἐπεσωρεύοντο ἐξωγκωμένα, καταδιώκοντα τὸ ἕν τὸ ἄλλο εἰς τὸν αἰθέρα. Τὸ σκότος ἐπήρχετο ταχύ, κ' αἱ πρῶται χονδραὶ ψεκάδες τῆς ἐπικειμένης νὰ ἐκραγῆ θυέλλης ἐμάστιζον τὸν πῖλόν μου. Ἄφησα τὸν σύντροφόν μου νὰ παρακαθήσῃ παρὰ τὴν φιλόξενον ἐστίαν, τῆς ὁποίας διατηρῶ ἀκόμη τὴν γλυκεῖαν ἀνάμνησιν, κ' ἐπλησίασα πρὸς τὴν Κούλιαν. Τὸ οἰκοδόμημα εἶχε κτισθῆ ἄλλοτε, πρὸ τετρακοσίων περὶπου ἐτῶν ὑπὸ τῶν τότε κατακτητῶν τῶν μερῶν ἐκείνων Βενετῶν, ἐχρησίμευσεν δὲ ἀργότερα ὡς τουρκικὸς στρατῶν, μεθ' ὃ μετερρυθμίσθη κατὰ τουρκικὸν ρυθμὸν εἰς ἀπλοῦν οἶκημα, ὑπὸ τῆς τελευταίας οἰκήτορός του. Σώζεται ἀκόμη ὀλόγουρα ὁ εὐρὺς ὄχυρὸς περίβολός του, ἐκτισμένος καθέτως ἐπὶ τοῦ βράχου, μετὰ τὰς πυκνάς τουφεκίθρας του, ἐν τῷ μέσῳ δὲ αὐτοῦ ὑψοῦται ἀρκετὰ ὑψηλὸς οἰκίσκος, μετὰ ἡμιπεπταμένην στέγην, ἀλγεινῶς πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ μετὰ κενά, πενθίμως ἀτενίζοντα τὸν διαβάτην παραθύρα. Ὁ χρόνος, ὅστις ἐξετόξευσεν ἐναντίον του ὅλα τὰ βέλη τῆς βρασκάνιας του, δὲν ὑστέρησεν ἴσως νὰ τὸν ψύσῃ καὶ διὰ τῶν φλογῶν τοῦ πυρός· διότι εἰς τὴν ἀσθενῆ λάμψιν τῆς ἐκπνεύσεως ἡμέρας παρετήρησα τοὺς ἐσωτερικῶς δι' ἀσθέστου κεχρισμένους τοίχους του, φέροντας εἰσέτι τὰ ἴχνη διελθούσης ποτὲ φλογὸς καὶ καπνοῦ ἐκεῖθεν. Κ' ἐνφ' τὸν ἔβλεπα ἐν μέσῳ τοῦ θάμβους τῆς ὄρας ἐκείνης, ἔρημον, ἡκρωτηριασμένον, ἀπομεμονωμένον ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ ἐκείνου βράχου, προσφιλὲς καταφύγιον τῶν κρωζόντων πενθίμως ἐπὶ τῶν ρηγμάτων του νυκτεροβίων γλαυκῶν, μετὰ τὰ κρημισμένα παράθυρά του, τοὺς οἰκτρῶς ἠνεφγμένους αὐτοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὸν πλαταγούντα ποταμόν. ἤλθα νὰ πιστεύσω, ὅτι ἀπομένει ἐκεῖ, ὡς σκελετὸς λησμονηθείσης ὑπάρξεως ἐν τῇ σωρείᾳ τῶν χρόνων, στένων καὶ ὀδυρόμενος θλιθερῶς τὴν τύχην τῆς παλαιᾶς φίλης του καὶ τὴν τύχην τῆς ἰδίας ἐγκαταλείψεως, τύχην ὀδυνηράν, πιστῶς παρομοιαζομένην πρὸς τὸν παραρρέοντα τοῦ ποταμοῦ ροῦν, τὸν μάρτυρα αὐτῶν τῶν σκληρῶν ἀναμνήσεών του, φεύγοντα, κυλιόμενον, ὡς ἀπατηλὸν ὄνειρον, πέραν πρὸς τὸν κάμπον, καὶ τὴν εὐρεῖαν θάλασσαν...

Ἐν Μεσολογγίῳ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Αἱ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου χρησιμοποιούμεναι ὕλαι πρὸς κατασκευὴν ἐνδυμάτων προέρχονται ἐκ τοῦ ζωϊκοῦ καὶ τοῦ φυτικοῦ βασιλείου. Τὸ μὲν πρῶτον μᾶς παρέχει τὸ ἔριον, τὰς τρίχας, τὰ περὰ, τὴν μέταξαν κλ., τὸ δὲ δεύτερον μᾶς χορηγεῖ τὸν βάμβακα, τὸ λίνον κλ.

Διὰ νὰ ἐννοηθῆ καλῶς ὁ τρόπος τῆς ἐνεργείας τῶν οὐσιῶν τούτων, πρέπει νὰ γνωρίζῃ τις ὅτι εἰς τὴν φυσικὴν διακρίνομεν δύο εἶδη σωμάτων, τὰ μὲν, ὅταν τις ἄπτεται αὐτῶν, προξενοῦσιν αἰσθησιν ψύχους, διότι ἀφαιροῦσιν ἐκ τῆς χειρὸς μεγάλην ποσότητα θερμαντικοῦ, ὅπερ διαχέεται καθ' ὅλον τὸ σῶμα· τὰ δὲ, τοῦναντίου, παρέχουσιν εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις διάφορον αἰσθησιν, φαίνονται δ' ἔχοντα ὑψηλὴν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον θερμότητα

σίαν, διότι μόνον τὸ σημεῖον τῆς ἐπαφῆς μετὰ τῆς χειρὸς θερμαίνεται.

Εἰς τὰ πρῶτα ἀνήκουσιν ἐπὶ παραδείγματι τὰ μέταλλα· εἰς τὰ δεύτερα τὸ ξύλον, ἢ ὕαλος κλ. Καὶ ὀνομάζονται τὰ μὲν πρῶτα καλοὶ ἀγωγοὶ τῆς θερμότητος, τὰ δὲ δεύτερα κακοὶ ἀγωγοί.

Dr

Παρακαλοῦνται θερμῶς οἱ κ. κ. ἀνταποκριταὶ ἡμῶν ν' ἀποστείλωσι τὴν ἐξώφλησιν τῶν μέχρι τοῦδε πωληθέντων φύλλων «Ἐκλεκτῶν» καὶ «Ἰατροῦ Ἀπομνημονευμάτων», νὰ δηλώσωσι δ' ἡμῖν τὰ ὀνόματα τῶν ὀλίγων συνδρομητῶν ἡμῶν, τῶν δυστροπούντων νὰ πληρώσωσι τὰς συνδρομάς των, ἵνα λάβωμεν τὰ κατάλληλα μέτρα.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται οἱ ὀλίγοι εἰσέτι ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις κκ. συνδρομητῶν ἡμῶν καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν των, νὰ πληρώσωσιν αὐτὴν εἰς τὸν εἰσπρακτορὰ ἡμῶν ἢ νὰ τὴν ἀποστείλωσιν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ ἡμέτερον Γραφεῖον.

Ἡ Διεύθυνσις

ΤΟΜΟΙ ΚΑΙ ΦΥΛΛΑ «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» προηγουμένων ἐτῶν εἰσάγονται καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Βιβλιοπωλεῖῳ ἡμῶν, ὁδὸς Πρασσείου, ἀριθ. 10.

Hebe's

Hair Restorer Τὸ κάλλιστον ἐπανορθωτικὸν τῶν τριχῶν. Δὲν εἶναι βαφή, ἀλλ' ἐπαναδίδει εἰς τὰς τρίχας τὴν προτέραν αὐτῶν χροίαν διὰ τῆς ἐνδυναμώσεως αὐτῶν. Οὐδεμίαν ἐπιβλαβῆ οὐσίαν περιέχει· εἶναι ἄχρουν καὶ διαυγὲς ὡς τὸ ὕδωρ.

Γενικὴ ἀποθήκη ἐν Λονδίῳ.

Εὐρίσκεται ἐν Ἀθήναις μόνον εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς «Κορίνης» ὁδὸς Πρασσείου ἀριθ. 10 καὶ τιμᾶται ἐκάστη φιάλη **δραχμᾶς ἑπτά**. (Διὰ τὰς ἐπαρχίας δραχ. 8).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

ΙΑΤΡΟΥ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Τιμῶνται:

Ἐν Ἀθήναις δρ. 6, ταῖς ἐπαρχίαις δρ. 7, τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 7.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων»,

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΒΑΛΛΑΩΡΙΤΟΥ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Τιμὴ τῶν δύο τόμων:

Ἐν Ἀθήναις δρ. 7, ταῖς ἐπαρχίαις 8, τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 8.